MŪSŲ PASTOGĖ

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Australian Lithuanian Weekly
Registered by Australia. Post Publication No NBH 0698

XXXV-ji metai — Kaina / Price 50 c. — 4.6.1984 Nr. 21 (1840)

PERGALĖS SUKAKTIS

Birželio 6 d. sueina 40 metų, kai pereito karo sąjungininkai pralaužė nacinės Vokietijos įrengtą vadinamą "Atlanto sieną" ir įsikėlė į Europą, kuri tuo metu visa buvo vokiečių kontrolėje. Šis išsikėlimas buvo lemiamas tolimesnei karo eigai, kas greičiausiai karą sutrumpino ir ir to pasekoje privertė Hitlerį pasiduoti. Šis išskėlimas istorijoje paliks "D—Day" vardu.

Šio išsikėlimo diena ir vieta buvo laikoma didžiausioj paslapty, nors vokiečių špionažas dalinai buvo sąjungininkų planus išaiškinęs, tik pats Hitleris tuo netikėjo ir į tai nebuvo atkreipęs reikiamo dėmesio. Jis buvo įsitikinęs, kad anglai ir amerikiečiai bandys prasilaužti kur nors prie Calais arba į patį Calais uostą gerokai į šiaurę netoli Belgijos, kur yra siauriausias Lamanšo kanalas tarp Anglijos ir Europos. Bet kada vokiečiai susigriebė išsikėlusius sąjungininkus išmušti iš Normandijos pakraščio jau buvo pervėlu.

Šiam išsikėlimui sąjungininkų buvo ilgai ruoštasi. Į anglų uostą Portsmuthą buvo sutraukta masės kariuomenės ir ginklų su visomis reikiamomis karo medžiagomis ir priemonėmis. Tarpas nuo Portsmutho skersai kanalą iki numatytos išsikėlimo vietos siekė apie 100 mylių, kai kitose kanalo vietose, kaip nuo anglų Dover iki prancūzų Calais tarpas tėra tik 25 mylios. Tuo metu sąjungininkų vadas D. Eisenhower Anglijos pietiniuose pakraščiuose turėjo savo žinioje apie 3 mil. kariuomenės, kai feldmaršalas E. Rommel, kuris buvo Hitlerio paskirtas Atlanto pakraščiams ginti, turėjo vos pusę milijono kariuomenės. Iš kitos pusės vokiečiams gintis buvo daug palankesnės sąlygos. Sąjungininkai gerokai anksčiau prieš išsikėlimą sustiprintai bombardavo Calais uostą ir rajoną tarsi norėdami vokiečius įtikinti, kad išsikėlimas vyks kaip tik čia.

Išsikėlimas alijantams gana brangiai kainavo. Amerikiečių išsikėlimo dieną žuvo 1465, 3184 sužeistų ir 1928 dingusių. Britų priskaitoma apie 3000 žuvusių, o kanadiečių apie 1000. Bendrai sąjungininkų žuvusių skaičiuojama apie 10.000, kai vokiečių žuvusių skaičiuojama nuo 4 iki 9 tūkstančių.

Minint šią išsikėlimo sukaktį pagerbiant žuvusius ir pabrėžiančio įvykio reikšmę, į paminėjimą dalyvavo Amerikos prez. R. Reagan, Prancūzijos prez. Mitterand, Anglijos karalienė Elžbieta II, Kanados min. pirm. Trudeau, Olandijos karalienė ir Belgijos karalius. Be abejo, sovietų atstovų nebuvo, nes pagal jų propagandą ir versiją karo pergalė laimėta prie Stalingrado ir po to visa karo eiga riedėjusi iki galutinio Hitlerio sunaikinimo.

Sąjungininkų išsikėlimą kap galint anksčiau paskubino ir tas faktas, kad jau seniai Hitlerio propagandoje minėti nauji ginklai neužilgo bus panaudoti, kurie nulems visą karą vokiečių naudai. Tokie raketiniai ginklai, kaip V-I ir V-II jau buvo vartojami ir jais apšaudomas Londonas, tačiau grėsė, kad vokiečiai pirmieji pasigaminsią atominę bombą, ir kaip vėliau paaiškėjo, vokiečiai prie to buvo jau labai arti.

Alijantų išsikėlimas Normandijoje per visą žinomą istoriją buvo pati didžiausia karinė operacija invazijos atveju. Lietuviai šioje operacijoje nežinomi, bet be abejonės ir jų būta iš vienos ir kitos pusės, nes amerikiečių ir kanadiečių kariuomenėje tarnavo ir lietuvių išeivių. Lygiai turėjo būti ir lietuvių vokiečių pusėje, kurie prievartos keliu buvo sugaudyti ir išvežti darbams ir daugelis jų buvo įjungti kariniuose pagelbiniuose daliniuose, kaip aerodromų darbams ir priežiūrai. Galimas daiktas yra lietuvių, kurie aktyviai dalyvavo iš vienos ir kitos pusės ir šios sukakties proga galėtų papasakoti savo įspūdžius ir išgyvenimus, kas praturtintų mūsų istoriją.

Vaizdas iš Tasmanijos. Nuotrauka Olego Truchano

IVYKIAI

Lietuvos atstovui Londone Vincui Balickui gegužės 11 d. suėjo 80 metų. Ta proga Londono lietuviai geg. 12 d. Liet. Namuose surengė jam atitinkamą pagerbimą. Vincas Balickas, baigęs Austrijoje komercinius mokslus, ilgus metus dirbo Lietuvos banke, vėliau buvo pakviestas į Užsienių Reik. Ministeriją ir vėliau paskirtas pasiuntinybės patarėju Londone. 1967 m. min. B. Balučiui mirus V. Balickas perėmė jo pareigas ir iki dabar jas eina reprezentuodamas Anglijoje nepriklausomą Lietuvą. Pagerbimą suruošė Didž. Britanijos Liet. S-gos Centro Valdyba. Šalia kitų iškilmėse dalyvavo Europos lietuvių vysk. A. Deksnys, buvęs diplomatas ir p.p. Balickų bičiulis Dr. S. Kuzminskas, ir kt.

* * *

Amerikoje BALF"as surengė įdomų sutikimą iš sovietų žvejų laivo pabėgusiam lietuviui jūrininkui A. Žukauskui , kuris laivui sustojus vienoj Ispanijos saloje pabėgo. Pabėgėlį globojo Ispanijos Raud. Kryžius ir juo rūpinosi Amerikos Liet. Šalpos Fondas. Leidus įvažiuoti į JAV, jis ketina pastoviai čia įsikurti. Pabėgėlis yra 19 metų, išaugęs sovietinėje dvasioje, bet jautėsi nuolat okupacinės priespaudos slegiamas. Pirma pasitaikiusia proga jis paspruko nuo sovietinio laivo.

* * *

Londone leidžiamame savaitraštyje gražiai paminėtas Sydnejuje darbavęsis ir neseniai miręs Česlovas Liutikas. Rašinio autorius ir velionio artimas bičiulis J. Vilčinskas.

Canberros LDK informacija

LDC organizavimo komitete aktyviai dalyvauja 25 asmenys.

Nemaža grupė jų prižiūri visokias administracines bei pagelbines šakas, ir jų darbas, nors ir svarbus, liečia tik mūsų tarpusavį tvarkymąsi.

Žemiau išvardinti asmenys, prižiūrėdami pagrindinius padalinius, turi ir turės reikalų su organizacijoms ir kitais Australijos Lietuvių Dienų dalyviais.

TAUTINIAI ŠOKIAI
G. Genys, 7 Rossell Place, Flynn ACT 2615
Tel. 97 7489

DAINŲ ŠVENTĖ
L. Žilinskienė, 19 Fairfax St., O'Connor ACT 2601
Tel. 48 0466

TALENTŲ POPIETĖ IR JAUNIMO KONCERTAS.
R. Mauragienė, 28 Moodie St., Farrer ACT 2607.
Tel. 86 2447

MENO / TAUTODAILĖS PARODA
A. Stepanienė, 5 Bonwick Place, Garran ACT 2605 ,
Tel. 82 4013

KRAŠTO TARYBA
A. Stepanas, 5 Bonwick Place, Garran ACT 2605
Tel. 82 4013

RAMOVĖNAI
S. Ratas, 12 Winnecke St., Ainsley ACT 2602
Tel. 47 6313

INŽINIERIAI / ARCHITEKTAI
K. Makūnas, 38 Dooring St., Dickson ACT 2602
Tel. 47 3682

SPORTO ŠVENTĖ
N. Pilka, 29 Westgarth St., O'Connor ACT 2601
Tel. 48 7828

N. METŲ BALIUS
B. Šilinienė, 34 McInnes St., Weston ACT 2611
Tel. 88 6283

1985 m. SKAUTŲ STOVYKLA
M. Mauragis, 28 Moodie St., Farrer ACT 2607
Tel. 86 2447

APSIGYVENIMO REIKALAI
R. Klegerienė, 37 Miller St., O'Connor ACT 2601
Tel. 49 1692

Susitiksite daug draugų
Lietuvių Dienose Canberroje!

Kai taikos vardan išduodame principus

Neseniai (praitų metų pabaigoje) per pasaulį persirito demonstracijų banga už taiką. Tas neįvyko spontaniškai, bet buvo tam gerai paruoštų organizatorių, kuriais pasirūpina Sovietų Sąjunga ir visa inspiracija ateina iš Maskvos. Šitų demonstracijų pagrindas yra amerikiečių pasiūlytos ir išdėstytos Vak. Europoje gynybos raketos, kaip replika prieš sovietines raketas, apie kurias visi žinome ir prieš jas niekas nedemonstravo. Žinoma, vadovaujant principinių nusistatymų galvom, tos demonstracijos nepadarė siektos įtakos, ir pasipriešinimas prieš galimą sovietų agresiją pilnai vykdomas.

Sovietinė revoliucija ir jos tolimi užsimojimai dominuoti visame pasaulyje žinomi dar nuo Lenino laikų. Daugelis kultūrininkų ir politikų jo pareiškimus priėmė kaip nepagrįstą fantaziją, o tačiau prieita, kad Lenino žodžiai "Vakariečiai patys pasigamins virvę sau pasikarti" šiandie jau realizuojasi. Ir visa tai vyksta kaip tik šventos taikos vardan. Dėl taikos galima padaryti visokių nuolaidų, aukoti net ištisas tautas, išduoti laisvės ir demokratijos principus, dalintis draugiškai turimomis technologinėmis ir karinėmis paslaptimis, kad tik būtų išlaikytas taikingas sugyvenimas ir kiekvienas laikytųsi ir žinotų savo vietą ir ribas.

Agresoriai laikosi kitokių principų. Jų dėmesys, kad niekas neorganizuotų bet kokio pasipriešinimo, kad paklustų agresoriaus valiai.

Nuo 1945 iki prez. R. Reagano sovietams nuolaidos pasaulinėje politikoje buvo tęsiamos ir buvo prieita prie ribos, kad amerikiečiai Maskvai tik kapituliuotų, Reaganui atėjus į prezidentus, reikalai pasikeitė: jis pakėlė amerikiečių tautinę ambiciją, privertė Ameriką kuo skubiau ginkluotis, ir atstatyti Amerikos prestižą visa me pasaulyje. Dalinai prez. Reaganui pavyko, bet jo kadencija yra pertrumpas laikas, kad jo toli pramatančios idejos prigytų ir už Amerikos ribų. Galimas daiktas, kad šių metų Amerikos prezidentiniai rinkimai pasauliui parodys amerikiečių tautinį sąmoningumą ir tarptautinės padėties įvertinimą. Visi tie taikos gaivalai, kaip pastebėta, demonstruoja ir kovoja už vienašališką politiką: kad JAV yra agresorius ir karo kurstytojas, kad Amerika pastoja kelią taikos idealui, kad Amerika stengiasi apsiginkluoti. Bet niekas iš tų taikos kovotojų neprimena Sovietų Sąjungos, kuri iki dantų apsiginklavusi pirmoji grasina atominiu karu ir kuri panaudoja šitą taikos propagandą ne žmonijos gerovei, bet tik saviems interesams.

Ar nėra panašios analogijos ir mūsų bendruomenėje? Visi siekiame ir stengiamės, kad išliktų bendruomenė vienalytė, principiniuose reikaluose vieninga ir sutartinai dirbdami pasiektume geresnių rezultatų ne tik čia, bet ir pavergtai tėvynei. Gaila, įvyksta ne tik mažų nesusipratimų, bet net ir principinių nukrypimų, kurie nesiderina su bendruomeniniais nusistatymais bei jos dvasia. Ar dėl šventos ramybės turėtume tokius dalykus nutylėti ir viską užmiršus priimti kaip normalią eigą? Iš tiesų, yra daug reikalų, kurių negalima nutylėti arba įvykių pigiai užmiršti, ypač tokių, kurie yra principinės svarbos.

Ilgai tampytasi dėl bendravimo su okupuotos Lietuvos tautiečiais, pagaliau visas bendravimo reikalas paliktas kiekvieno sąmoningo lietuvio asmeniškai sąžinei, tačiau bendravimas su tautos pavergėjo įstaigom pasinaudojant jų patarnavimais net ir laisvame pasaulyje, kur galima išsiversti ir be jų, jau esmėje yra prasilenkimas su visais mūsų veiksnių ir bendruomeniniais principais. Gi prasilenkusieji ir toliau toleruojami, lyg tai būtų bendruomenei atlikę labai teigiamą darbą, o tie, kurie bando tuos principinius nusistatymus ginti ir kelti prasilenkimus viešumon, stengiamasi net pačių viršūnių kuo skubiau nutildyti, kad būtų išlaikyta vidinė taika ir ramybė. Ar nėra tiesioginio panašumo su tais visais taikos demonstrantais, kurie tariasi kovoją už taiką, o iš tiesų kaip tik remia ir palaiko sovietinę agresyvią politiką. Baisi pagunda yra taika, kurią piktnaudojant galima susilaukti priešingų rezultatų. Stebimės anų taikos šalininkų naivumu, o tačiau aklu siekimu vidinės ramybės stengiamės kovotojus už bendruomenės principus nutildyti, o prasilenkusius nuolankiai paglostyti.

(v.k.)

MIRUSIEJI

SU TAURIU ŽEMAIČIU ATSISVEIKINANT

Prieš keletą savaičių adelaidiškiai išlydėjo paskutinėn kelionėn Antaną Giniotį, gražiai nugyvenusį 83 metus ir iki paskutiniųjų dienų išlaikiusį giedrą nuotaiką ir blaivų protą.

Velionis buvo ramaus būdo ir ne dažnai kur maišėsi, nes kaip jis prasitardavo neturėjęs laiko dykai leisti laiko. Pasižymėjo nuostabiu darbštumu. Jau brandžiame amžiuje ne tik nuo pamatų iki stogo perstatė savo apysenį namą paversdamas jį vertinga rezistencija, bet visus kambarius apstatė paties padarytais baldais. Iki 80 metų dienas leido savo dirbtuvėlėj, kur gamindavo gražių medžio išdirbinių. Ir tik peržengęs 80 metų dirbtuvėlę apleido.

Velionis buvo klasiškas žemaičio pavyzdys tarsi iš Simono Daukanto "Žemaičių būdo" paimtas. Niekados neskubėjo, bet visad suspėjo. Kalbėjo iš lėto tartum žodžius pasverdamas gražia žemaičių tarme, kokią dabar retai beišgirsi. Buvo draugiškas, paslaugus ir mėgo švelnų jumorą.

Daugelį metų dirbdamas Žemaitijos kooperatyvuose buvo su žemaičiais glaudžiai suaugęs. Žinojo daug žemaičių papročių, pasakojimų ir kitokios žemaitijados. Gaila, kad nebuvo laiku pasirūpinta visa tai, ką iš žemaičių buities žinojo, užrašyti.

Liūdesy paliko žmona, duktė ir būrys vaikaičių. Tegu jam bus lengva Australijos žemelė.

St.

MIRUSIEJI ADELAIDĖJE

Vien tik per pirmąjį šių metų ketvirtį amžinybėn palydėjome jau šešis bendruomenės narius. Čia pat juos paminime: Eugenijus Pyragius 51, Jadvyga Lukavičienė 80, Antanas Giniotis 83 m., Vaclovas Tugaudis 63 m., Jadvyga Davidavičienė 66 m., Elena Reisonienė 85 m.

A.A.
ONAI SIMONAITIENEI
mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vaikus Oną, Juozą, Ceciliją, Eleną, Bronę ir jų šeimas bei visus artimuosius.
Jonas ir Elžbieta Černiauskai,
Port Kembla

A.A.
JONUI LĖVERIUI
Kanadoje mirus, jo žmoną Valeriją ir dukrą Gražiną, Sydnejuje jo brolį Antaną ir žmoną Onutę Lėverius bei jų artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi
Vincas Šuopis

A.A.
ANASTAZIJAI KLEMENIENEI
mirus nuoširdžią užuojautą išreiškiame jos vyrui Stepui, sūnui ir dukrai, su šeimomis ir giminėms.
Newcastle Apylinkės Valdyba

MUS ATJAUTUSIEMS

Mylimai žmonai ir motinai Veronikai Kazlauskienei mirus ir ją amžinajam poilsiui palydint, patyrėme daugelio pažįstamų bei draugų nuoširdumą bei atjautimą.

Ačiū Dr. K. Zdaniui už velionei teiktą medicininę paslaugą. Ačiū kun. P. Vaseriui ir kun. Dr. P. Daukniui už religinius patarnavimus. Kun. P. Vaseriui ir A. Zubrui už nekrologus spaudoje. Ačiū už atsisveikinimo žodžius A. Grikepelienei, Z. Raudžiui, A. Zubrui ir A. Pociui.

Dėkojame mirusiai pagerbti skyrusiems gėles bei vainikus, ta proga aukojusiems šventoms mišioms, Australijos Lietuvių Fondui. Dėkojame mus atjautusiems užuojautomis, dalyvavusiems laidotuvėse bei šermenyse. Dėkui Soc. Moterų Draugijai už šermenų paruošimą.

Kazimieras Kazlauskas ir sūnūs
Algimantas ir Karolis su šeimomis

PADĖKA

Mūsų mylimai mamytei a.a. Anastazijai Klemenienei mirus, nuoširdžiai dėkojame prel. P. Butkui už rožančiaus pravedimą, atlaikytas pamaldas ir laidotuvių apeigas. Ačiū p. A. Kramiliui už nuoširdų su velione atsisveikinimo žodį. Dėkojame visiems draugams, bei pažįstamiems, lankiusiems velionę ligoje ir gausiai dalyvavusiems laidotuvėse. Dėkui visiems, mus skausme užjautusiems asmeniškai, laiškais ir per spaudą. Taip pat dėkingi už mūsų mamytės pagerbimui skirtas gėles arba jų vietoje aukojusiems lietuviškiems reikalams.

Duktė Nijolė, Sūnus Romas
su šeimomis

SKAITYTOJAMS

Visi priimame, kad laikraštis mums ir visi galime juo pasinaudoti pareikšdami savo nuomones, pasiskelbti arba net priminti, ko bendruomenės laikraštyje pasigendame. Nežiūrint neatsakingų žmonių paskelbtų gandų, bendruomenės laikraštis yra atviras visiems skaitytojams ir tautiečiams, jeigu jų pasisakymai, sugestijos ar pranešimai yra pozityvūs mūsų bendruomenei. Iki šiolei daugelis šią mintį supratoir per Mūsų Pastogės puslapius pasiekė tai, ko norėjo.

Iš kitos pusės būtina redakcijai skubius pranešimus, skelbimus ar kitokią medžiagą, kas būtų svarbu, dabar skelbti, bet ne po savaitės ar kitos. Gaila, daugelis su tuo nesiskaito ir vėliau įsitikinę, kad jų reikalai nepaskelbti, priekaištauja Mūsų Pastogei ir redakcijai, kodėl nepaskelbta.

Atsiminkime, kad šiandie Australijos paštas nefunkcionuoja taip greitai ir tiksliai, kaip kad buvo prieš dvidešimt ar daugiau metų. Anksčiau paštas būdavo nešiojamas du kartus per dieną šešias dienas savaitėje, gi šiandie išnešiojamas tik kartą per dieną ir penkis kartus per savaitę. Teisingai ir patys australai tvirtina, kad paštas sparčiai brangsta, o aptarnavimas proporcingai menkėja. O jeigu bet kur nežymioje vietoje įvyksta ginčas tarp tarnautojų ir tos vietovės, darbuotojai pradeda streikuoti, sustoja beveik visas Australijos paštas. Dėl to nukenčia pirmoj eilėj įstaigos, bet nemažiau ir spauda bei privatūs asmenys. Gal kiek padeda apmokėjus už siuntą specialų mokestį už "special Delivery", bet ir tai ne visada. Todėl visi skaitytojai, organizacijos ar kokie iniciatoriai, norį, kad jų reklamos, ar skubūs pranešimai pasiektų norimus skaitytojus anksčiau ar bent laiku, turi pasiųsti turimą medžiagą gerokai anksčiau. Juk jeigu kas nors numatoma ar planuojama, tai ne paskutinę dieną, bet gal mėnesiais anksčiau. Tai kam delsti ir paduoti kritišku laiku? Aną savaitę iš Melbourno buvo prašoma paskelbti šaulių susirinkimą, jaunimo S-gos organizuotas futbolo rungtynes, bet jų redaktorius neskelbė, nes tik grįžęs iš spaustuvės ir atidavęs spaudai norima data laikraštį, namie rado prisiųstus pranešimus. O tokie reikalai galimi daug anksčiau pasiųsti redakcijai ir užtikrintai bus laiku paskelbta. Tokių ir panašių atvejų redakcija turi galybę.

Jau, rodos, rodos, keletą kartų buvo skelbta, kada atiduodama Mūsų Pastogė spausdinti ir iki kada laukiama skubiai skelbtinos medžiaga. Tenka dar pakartoti: sekančiam numeriui skirta skubi medžiaga redakciją turi pasiekti iki antradienio, o tik po to paskelbtoji medžiaga skaitytoją pasieks tik po savaitės. Skubūs telefoniniai pranešimai priimami ir trečiadieniais ir dar galima juos paskelbti ateinančioje laidoje, t.y. ruošiamo numerio laidoje. Atsižvelgdamas į prane-

Nukelta į psl. 6

PRISIMENAME VINCĄ KRĖVĘ

B. MOCKŪNIENĖ

Šiais metais sueina 30 metų nuo rašytojo - klasiko Vinco KRĖVĖS mirties. Nedaug lietuvių tauta turi iškilių rašytojų,o ypač tokio garso kaip Vincas Krėvė.

Tiesa, pokariniame laikotarpyje atsirado namžai talentingų žmonių, kurie praturtino lietuvių literatūrą savo kūryba ir nusipelnė pripažinimo bei įvertinimo poezijos ir prozos srityse. Tačiau naujų klasikų dar nesusilaukėm.

Kas gi yra klasikas? Klasicizmo vardas yra lotyniškas. Romėnams "classicus" reiškė luomus, paskui pilietį mokantį pirmos rūšies mokesčius. Pagaliau "classicus" imta vartoti netiesiogine prasme: pirmos rūšies, geriausias, paveikslingas.

Literatė ir literatūros kritikė Ilona Gražytė—Maziliauskienė taip aptaria klasiką:

"Klasikai literatūroje yra daugiau, negu iškiliausi rašytojai jos istorijoj. Yra rašytojų, kurie turi labai didelę reikšmę periode, kuriame jie gyvena, turi daug pasekėjų ir garbintojų. Praėjus keliem dešimtmečiam, jie pasilieka ilsėtis bibliotekų lentynose. Juos aplanko literatūros profesoriai, studentai, literatūros istorikai. Plačiajai skaitytojų miniai jie lieka garbingos, bet miglotos figūros. Tikrieji klasikai turi kažką daugiau. Integralią gyvenimo viziją, kuri pasidaro kolektyvinės žmonių pasąmonės dalis, kurioje skirtingos kartos atpažįsta savo emocines šaknis, priklausomumą tautai, jos istorijai ir mitams. Toks yra mūsų literatūros klasikas Vincas Krėvė". Metmenys, 54 psl., 45 nr.

17 amžiuje prancūzai, įsigilinę į antikinius rašytojus, pamatė, kad graikų ir romėnų literatūros nenustojo reikšmės per tūkstančius metų dėl to, kad jos vaizdavo žmogų su nesikeičiančia prigimtimi, su jo ydomis ir dorybėmis.

Toks yra ir Krėvės vaizduojamas žmogus. Jam nereiškiama nei autoriaus simpatija, nei antipatija, kas taip yra ryšku romantikų kūryboj. Krėvės veikėjai yra paprasti, bet kuo nors tipingi žmonės.

Kūryboje Krėvė linko į gilią senovę, į tautosaką, į romantizmą. Tačiau naudodamas psichologo apdairumą ir realisto akylumą, jis išlaikė lygsvarą ir išvengė nukrypimo į romantizmą. Tuo būdu jo personažai išliko gyvi, naturalūs žmonės. Tas Krėvės talento dvilypumas ir iškėlė jį į klasikus.

Krėvės kūryba plačios skalės ir pilna kontrastų: čia karžygiai ir skerdžiai, išminčiai ir piemenys, dvasios milžinai ir paprasta kaimo bobutė. Rašytojas čia kyla galingu aru į dangaus platybes, čia nusileidžia į tamsias ežero gelmes, tai skamba Alaušo varpu, tai rymo palaukės liepa ir klausosi po ja susėdusių senų žmonių pasakojimų. Kitoj apysakoj jau porina šventojo Gango mistinę pasaką ir skaitytojas net nepajunta, kad atsisėdęs ant kūrėjo fantazijos sparno skrenda į egzotinius rytų kraštus ir, lyg užhipnotizuotas, mato jam rodomus vaizdus ir klausosi sekamų pasakų. Krėvė turi magiškos galios į skaitytoją. Keliais sakiniais jis pajėgia užintriguoti skaitytoją, kad šis nebemato ir nebegirdi nieko kito tik tai, ką kūrėjas jam rodo ar pasakoja, o Krėvės vaizdai yra pilni saulės, ramybės ir grožio; jo neišsenkamos pasakos veikia raminančiai, lyg čiurlenantis upelio vanduo.

Dėka nepaprastai plataus apsiskaitymo, geros atminties ir nuostabios vaizduotės, Krėvė rašo vienodai lengvai ir įtikinančiai apie epochinius Kristaus laikus Palestinoje (Dangaus ir žemės sūnūs) ir apie įvykius šiaudinėje dzūkų pastogėje. Kiekviename kūrinyje tematika pasižymi originalumu, personažai autentiški, spalvingi. Joks kitas rašytojas lietuvių literatūroje neįvedė į savo kūrybą tokios gausybės personažų, kaip Krėvė. Tie personažai neišdyla iš atminties užvertus perskaitytą knygą. Anaiptol, net šimtui metų nuo gimimo praėjus, Krėvės sukurti charakteriai neblėsta, o darosi net ryškesni, pav. Pilėnų kunigaikštis Margeris yra tapęs tautinio išdidumo ir rezistencijos simboliu; Šarūnas - simbolis istorijos, kuri turėjo būti. Raganius - senosios Lietuvos atstovas. Net Krėvės aras, besąlygiškai troškęs laisvės ir kalnų viršūnių, mums darosi labai artimas ir suprantamas, dažnai net patys save bandom sutapatinti su juo, nors, anot Ilonos Gražytės—Maziliauskienės, labiau gal tiktų mums sutapatinti save su nupenėtomis antimis ir kalakutais.

Vincas Krėvė—Mickevičius

Krėvės kūryboje romantinis bruožas labai stiprus. Jis pasireiškia dviejuose aspektuose. "Dainavos šalies senų žmonių pavadimuose" ir "Rytų pasakose" Krėvė vaizduoja legendarinius personažus. Kalba labai puošni, artima poezijai. Tai romantiko pabėgimas į praeitį ir egzotiką, prometiejiško individo egzistacija.

"Šiaudinėj pastogėj" ir "Raganiuje" Krėvė vaizduoja paprastų žmonių tikrovę. Čia kaimiečiai gyvena paskutiniame istorijos momente, kada senoji lietuvių religija su monais ir dvasiomis jau yra praeitis. Krėvei nėra įdomi pasikeitimo raida. Jis jos neanalizuoja, tik pamini kas vyksta už kaimo ribos. Jo kaimiečiai gyvena metų laikų cikluose, užimti darbų rūpesčiais, paklusnūs tradicinei šeimos hierarchijai, nesipriešina savo likimui. Materialinės vertybės gerbiamos, bet nestatomos į pirmą vietą.

Krėvė yra palikęs didelį kultūrinį palikimą: 10 tomų raštų, išleistų tarp 1921-30 metų, prisiminimų aprašymų, laiškų ir kt. Šio straipsnelio tikslas nėra nagrinėti Krėvės kūrybą, o tik prisiminti didelę asmenybę, pareikšti pagarbą ir dėkingumą jo trisdešimtmečio mirties proga.

Krėvės talentas buvo šakotas ir nesileidžia įspraudžiamas į vienus, nors ir pauksuotus, rėmus. Kalbant apie šią didelę asmenybę, iškyla trys Krėvės veidai, būtent: Krėvė kūrėjas - rašytojas, Krėvė pedagogas - akademikas ir Krėvė politikas - visuomenininkas.

Šiek tiek susipažinę su rašytoju, pažvelkim į pedagogą.

Krėvę akademiką - pedagogą pirmą kartą sutikau 1938 m. rudenį Vytauto Didžiojo U-te Kaune, kur jis dėstė visuotinę literatūrą.

Nors buvau girdėjusi apie jo fizinę išvaizdą ne kartą, tačiau kažkodėl skaitydama jo raštus visada vaizdavausi autorių impozantizku milžinu. Ir štai į antrą auditoriją ateina žmogutis vos penkių pėdų ūgio, didele galva, išplėstomis, lyg nustebusiomis, akimis. Dirsteli į arti poros šimtų studentų auditoriją ir, vikriai užkopęs laiptukais į katedrą, be jokios įžangos pradeda skaityti visuotinės literatūros kursą. Skaitė monotoniškai, be sustojimų. Žodžiai sekė vienas kitą, susiliedami į virtinę .ir reikėjo labai atidžiai klausytis norint sugauti mintį.

Auditorijai atrodė abejingas, lyg skaitytų kokiems daiktams, o ne jauniems žmonėms. Pasakojo rašytojų biografijas ir svarbesnių veikalų turinius. Personažus būtinai palygindavo su rusų rašytojų personažais.

Bus daugiau

BEDIEVIS

VINCAS KRĖVĖ

— Nuilstu, kol nueinu, ir mėgstu čia pasėdėti, atsilsėti. Čia vistiek kaip kapinyne. Tokių minčių ateina galvon, jog paskui net stebiesi žmogus.

— Tikrai, tylu ir ramu čia. Ir vieta taip pat graži. Malonu, kad tokis senas žmogus kaip tamista apie mirtį galvoji, nepamiršti ir jos nesibijai, — pagyrė jį klierikas.

— Gražių vietų yra daugel. Dar gražesnių yra. O šile tylu ir ramu, jei vėjo nesti. Bet visdėlto ten ne tas. Čia senų amžių žmonės guli, milžinai— štai kas yra. Kol buvau jaunesnis, man nei galvoj jie buvo, o dabar mėgstu čia pasėdėti, su jais pasiginčyti. Su šio meto žmonėmis jau nesusikalbu.

— Tikrai įdomus senelis. Jis net su numirusiais moka kalbėtis, — nusijuokė į mane atsigręžęs klierikas.

Noreika krūptelėjo petimi, nusispjovė, ištraukęs pypkę iš dantų, ir padaužė pirštu kelis kartus kakton, rodydamas akimi Vainorą, — suprask: senis nenuvokia ką kalba.

— Prieš kelerius metus buvau stipriai susirgęs. Ilgai sirgau; ne visai sirgau, bet lengau, — tęsė senelis tyliai, lyg sau tik vienam kalbėdamas. — Visą tada mane laužė, mankė, kojas mielino ir lyg mane kažkas traukė į žemę, kad atsisėstau, atsigultau. Maniau — mirsiu, kad jau žemė į save traukia. Amžius mano tokis jau buvo. Jaunas miršta netikėtai, o senas turi mirti — kalba žmonės; bet tik susergi kiek žmogus, ir manai jau: dabar mirsiu. Sunku, vaikel, senam. Man tada pasirodė, kad aš dar nei negyvenau, kad vos vakar tik esu užgimęs. Nuilsau eidamas nuo bičių, atsisėdau pakelėj ant kelmelio ir tariau sau: štai, medžiai siūbuoja, žolė auga, paukščiai skraido, o aš gal po kelių dienų nieko nei matysiu, nei girdėsiu, numiręs jau gal būsiu... Kažin, ar jausiu aš ten ką, ar gal tik sudūlėsiu kaip mėšlas. Vai, baisu, vaikel, mirti, ir senam vaikel, baisu! — tęsė senis: — dar baisiau negu jaunam. Tasai apsirgęs vis tikisi, kad dar nenumirs, pasveiks.

Vos tik taip sau tariau, man lyg kas ausin kalba, girdžiu aiškių aiškiausiai: nemirsi dar, nemirsi! Nuo to laiko aš nepreinu šitos vietos, kad čia neužeitau!

— Tikrai, čia dažnai vaidenasi, kad tave kažkas šaukia. Mano čia palaukėje rėželis yra. Kitą kartą ardamas aiškių aiškiausiai girdi, kad tave kažkas vardu šaukia, jog net nusigręžti žmogus. Bet aš manau, kad tai tik iš oro vaidenasi, iš karščio, — paaiškino Noreika. — Tai atsitinka vasaros karščiais dažnai ir kitose vietose.

Galite manyti, kad ir man tik pasivaideno, bet aš žinau, kaip jie man kušta ausin, kad ne tik pasivaideno tada man... Bet galgi ir dabar tik rodosi, — jūs juk nieko negirdite?

Noreika neramiai apsidairė; paskui, išėmęs iš dantų pypkę, vėl nusispjovė ir lūpas nusišluostė marškinių rankove.

— Visai suvaikėjo senis, — paaiškino jisai mum. — Kalba nei du, nei vienas, Užeina jam kaikada...

— Tikrai nuostabus senelis, — pritarė klierikas. — Aš niekuomet nebūtau tikėjęs, kad tokis gali atsirasti sodžiuje. Tik ar ne heretikas jisai?

Noreika atsikėlė, nuskynė smilgą ir ja ėmė valyti rūkiklį.

— Dar ne tai išgirsite, ilgiau su juo pakalbėję.

Visą šitą kalbą mes kalbėjome tyliai, pusbalsiu; senelis negirdėjo, matyti, nieko ir manė, kad mes kalbam apie numirusius.

— Sako, vaikel, kad tu esi labai mokytas, visus mokslus išėjęs, — kreipėsi senis vėl į mane: — sako, kad tu daugiau žinai negu kunigas. Pasakyk gi tu man, vaikel, kodėl, kur tik kapinynas, ten vis medžiai auga, žolė želia ir kaip dar nubujoja. Ne pas mus, sakysim — "Šiluose". Žiūri, kitur aplikui nei medelio, nei žolelės, vieni smiltynai, o kapinynas žaliuoja ir švokščia kaip šilas.

— Aš manau, — todėl, kad dažnai žmonės mylėdami tuos, kurie ten guli palaidoti, puošia jų kapus, sodina ten žolynus, net ir medžius. O kas kapinyne užauga, niekas nei šakutės nenulaužia, nei vienos gėlės nenuskina, nesunaikina.

— Ir aš anksčiau taip maniau. Yra net tokių žmonių, kurie sako: žemė ten riebi, gerai įmėžta, todėl ten viskas gerai auga — ir medžiai ir žolės. Bet aš manau, kad netiesa. Mūsų žmogus nemėgsta kapinyno, ir retas kuris pasodina ten žolynėlį, o kad jau medį kokį, nesu nei matęs to, nei girdėjęs. Aš manau, kad numirę ten gyvena ir patys žiūri kapinyno. Mūsų žmonės mėgsta girias, medžius, o numirę gal net labiau mėgsta, negu gyvi būdami mėgo.

— Užteks tau, dėde, apie numirėlius kalbėti! — šiurkščiai subarė jį Noreika. — Teguli jie sau ramiai, o mes dar mirti nesirengiam.

— Matai, matai, kaip jis nemėgsta, kada aš apie numirėlius kalbu. Jis jau bijo. Ir kodėl žmonės jų taip bijo? — nusistebėjo Vainoras. —

Nukelta į psl. 6

Namie ir svetur

MELBOURNO LIETUVIŲ BIBLIOTEKOJE

Naujai gauta Šaltinių Bibliotekai: Dr. Jono Basanavičiaus spaudos draudimo metu Tilžėje redaguotos "Auszros", Lietuvių Istorijos Draugijos 1983 m. JA V-se perspausdinti du tomai. V. Brizgio "Žmogus realiame gyvenime", Chicago 1984. M.D. Tamulionytės "Lietuviais norime ir būt", vadovėlis lietuviškai nekalbantiems, Chicago 1982. "Geografija arba Žemės aprašymas", Chicago 1906. "Lithuanicum", korespondencinis lituanistikos kursas Melbourne 1954-1955 ir "Jaunimo kvieslio" 1-2 Nr. susegta į vieną aplanką. "Kronikos Balsas" Nr. 4, Chicago 1983. Red. Alfonso Tyruolio "Vainikas — Kryžius — Lelija", kazimierinė grožinės literatūros antologija, Chicago 1984.

Silvestrui Balčiūnui persikeliant į JA V-bes, jam priklausančios knygos per jo brolį prel. Dr. V. Balčiūną perduotos bibliotekai: V. Brizgio "II Vatikano mintys ir lietuviai susirinkime", Putnam 1982. A. Rubšio "Raktas į Senąjį Testamentą", II d., pranašai ir karaliai, Putnam 1983. A. Geručio "Lithuania 700 Years", New York 1969. R. Skipičio "Nepriklausomą Lietuvą statant", "Nepriklausoma Lietuva". "Dainava" 1955-1975. J. Girniaus "Idealas ir laikas", Chicago 1966. Pr. Vaičaičio "Rinktinė", Vilnius 1956. Ch. Lemcheno "Trumpas rusų - lietuvių kalbų žodynas" apie 23.000 žodžių. A. Maceinos "Bažnyčia ir pasaulis", Chicago 1970. E. Juciūtės "Pėdos mirties zonoje", Brooklyn 1974, J. Ereto "Stasys Šalkauskis", Brooklyn 1960. A. Strazdo raštai, Vilnius 1957. "Dainava" 25. Moksleivių ateitininkų s-gos paruoštas vadovėlis "Jaunučių vadovas", Chicago 1969. St. Ylos paruošta "Pažiūrologija", at-kų pasaulėžiūros metmenys, 1973. "Akciologija", 6-sis at-kų principas, kursai Dainavoje 1973. Žemaitės raštų 6 tomų komplektas.

Aukojo bibliotekai po $ 10 Alf. Kontvainis, Id. Matuzonis. Žurnalų kompl. Vl. Bosikis.

Visiems mūsų bibliotekos geradariams nuoširdus lietuviškas ačiū.

Bibliotekos vedėjas

DVIGUBAS JUBILIEJUS

Newcastle — Sydney — Canberra... Lizdenių giminėj didelis subruzdimas: birželio 9 d. švęs savo aštuoniasdešimtąjį gimtadienį Jonas Lizdenis. Tai gražus metų skaičius, ypač, kada solenizantas dar pilnas energijos ir aktyvus bendruomeniame gyvenime.

Pavarčius jo gyvenimo knygos puslapius randame, kad Jonas keliauja iš choro į chorą jau 70 metų!

Meilę lietuviškai dainai paveldėjo iš tėvų, kurie buvo geri dainoriai ir dalyvavo choruose.

Jonas augo gausioj šeimoj: penki sūnūs ir penkios dukros. Visi buvo balsingi ir geri dainoriai jau iš mažens. Nepaprastu sutapimu, jų šeima sudarė kamerinį chorą, susidedantį iš trijų sopranų, trijų altų, trijų tenorų ir trijų bosų.

Jonas pradėjo dainuoti jau būdamas Mažeikių pradžios mokykloje 1914 m. ir nebesiskyrė su lietuviška daina ar giesme iki šiol. Lietuvoje, kur begyveno, visur dalyvavo choruose.

Paminėtini tai Klaipėdos Giedotojų Draugijos mišrus choras, vedamas A. Vaičiūno; vėliau A. Mikulskio. Kaipėdos "Vaidilutės" mišrus choras, vedamas S. Sodeikos. O taip pat ir bažnytiniame chore, kurį vėliau perėmė Grudzinskas. Pagėgių Gied. D-jos mišriam chore, vedamam A. Ilčiuko, Pagėgių bažnytiniame chore, vedamam K. Kavaliausko (buvęs Sydney "Dainos" choro chorvedis). 1932-1939 m. Pagėgių vyrų chore, vedamam V. Šimkaus. Šį chorą Jonas kiek laiko ir administravo. Nuolat išgalvodavo įvairias tradicijas, kurios ne tik likdavo chore, bet pasklisdavo ir prigydavo visuomenėje.

Vokietijoje Spakenbergo stovykloje sutinkam jį dainuojantį Verikaičio, o vėliau Banaičio vedamam mišriam chore. Verikaičiui suorganizavus vyrų chorą, sutinkam jį ir ten dainuojantį.

Pasiekęs Australiją ir apsigyvenes netoli Newcastle tuoj įsijungė į S. Žuko vedamą mišrų chorą — Newcastle.

Išėjęs pensijon, kiek laiko gyveno Sydney, kur dalyvavo B. Kiverio vedamam mišriam chore.

Šiuo metu gyvena Canberroje pas dukrą. Čia V. Šimkus, "Ramovėnų" prašomas, vra subūręs grupelę vyrų dainorių, kurių tarpe randame ir Joną.

Mielas Jonai, sveikindami Tave sukakties proga, linkime, kad dar daug metų iš Tavo krūtinės skambėtų lietuviška daina ir giesmė.

Canberros dainorių grupelė

PERTH

APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Balandžio 29 d. įvyko Pertho (Vak. Australijoje) apylinkės susirinkimas. Jame aptarta vietiniai reikalai ir išrinkta nauja apylinkės Valdyba. Neatsiradus kandidatų toliau sutiko valdybai pirmininkauti p. B. Radzivanienė ir K. Repševičiūtė iš senosios valdybos. Valdybai papildyti išrinktas p. J. Čyžas, ir valdybai talkinti sutiko p. Melva Babarskas.

Anksčiau sėkmingai ir plačiai pasireiškusi tautinių šokių grupė Šatrija iširusi ir svarstyta, kaip tautinių šokių grupę atgaivinti. Reikalas paliktas išspręsti vietos jaunimui.

Velykų metu pravestos golfo pirmenybės. Be vietinių jose dalyvavo svečiai iš Canberros: O. Pilkienė, Č. Žilinskas. Taures laimėjo: moterų O. Pilkienė iš Canberros ir vyrų A. D'Anna ir Č. Žilinskas iš Canberros.

Pavergtų Tautų Komitete Perthe lietuvius atstovauja p. A. Statkus.

Perthe lietuvių radijo valandėlė vyksta du kartus per mėnesį beveik kas antrą antradienį 6.30 val. vak. per 6NR radijo stotį. Valandėles praveda beveik išimtinai jaunimas.

PADĖKA

Sydnejaus Skautų Židinys nuoširdžiai dėkoja vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie Konrado Kavinės vakaro ruošimo: talkininkams - p.p. Kęstučiui Ankui (garso perdavimas), Dr. Beniui Vingiliui, Broniui Kiveriui; ponioms parėmusioms bufetą maisto produktais ar auka - Rasa Blansjaar, Mildai Bukevičienei, Vidai Kabailienei ($ 4), T. Dambrauskienei, Dr. Valentinai Barkienei, Magdalenai Migevičienei, Veronikai Petniūnienei, Aldonai Stasiūnaitienei (laimingasis durų prizas) ir Alfai Savickienei ($ 4); per Židinį aukojusiems Lietuvių Klubo reikalams: p.p. Elenai Bernaitienei ($ 50), Dr. E. Šurnienei ($ 20), Antanui Kramiliui ($ 10).

Dėkojame taip pat gausiai atsilankiusiems tautiečiams bei tautietėms, įgalinusiems mus atlikti šį gerąjį darbelį - paremti Lietuvių Klubą!

LABAI AČIŪ!

Sydnejaus Skautų Židinys

M. K. Čiurlionio Piramidžių sonata

Darbininko padėtis Sov. Sąjungoje

BALYS GAJAUSKAS Tęsinys

Postalininiu laikotarpiu kolūkiai atsigavo. Tiesa, dar daug jų skurdo, bet kolūkiečiams už darbą šiek tiek mokėjo. Kelis parodomuosius kolūkius visokeriopai rėmė valstybė. Tai tikrieji "Potiomkino kaimai", į kuriuos veža užsieniečius ir kitokius svečius apdumti jiems akis. Jie pamatys, kad šiame kolūkyje valstiečiai neblogai gyvena ir manys, kad taip visuose. Parvažiavę pasakos apie gerą gyvenimą bolševikų imperijoje. Šie svečiai turi tapti bolševikų propagandos skleidėjais.

Per tuos skurdo metus valstietis išmoko gana gerai įdirbti savo žemės sklypelį, nes iš jo turėjo išmisti. Dabar valstybė pamatė, kad pagalbiniai sklypai duoda daug žemės ūkio produktų. Todėl agituoja valstiečius auginti daugiau gyvulių. Ji pripažįsta pagalbinių sklypų reikšmę visam žemės ūkiui, kuris pergyvena gilią krizę. Jokia eilinė marksizmo leninizmo injekcija nepastato ant kojų šio chroniško ligonio. Tačiau radikaliau reformuoti, tai yra atiduoti žemės ūkį į valstiečių rankas, bolševikai nesiryžta. Dogmos ir baimė neleidžia. Juk reikėtų prisipažinti, kad klydo ir grįžti prie privačios nuosavybės. Tuomet tautos gali paklausti, kodėl sunaikinote tiek valstiečių, dėl ko tiek kankinote žmones?

Dabar bolševikai ieško būdų, kaip išvesti žemės ūkį iš aklavietės. Paskutinis projektas, kurį jau keli metai dalinai įgyvendina, tai labai nedrąsus žingsnis privačios nuosavybės link. Bet, gink Dieve, jie to nepripažins. Pagal tą projektą šeimos ir kitokios valstiečių grupės gaus po sklypą kolūkio žemės. Jai apdirbti išnuomos mašinas. Kuo geriau valstiečiai įdirbs žemę, tuo didesnį derlių gaus ir turės daugiau pajamų. Tai teorija. O praktika? Ir toliau bolševikai lankys užsienio javų ir kitų žemės ūkio produktų rinkas, o valstiečiai vargiai durstys galą su galu ir toliau vilks savo kolūkinę dalią.

Darbininkai pasaulyje kuria profsąjungas savo teisėms ginti. Bolševikų imperijoje profsąjungas kūrė ne darbininkai, o darbdavys — bolševikų valdžia. Ji galėjo jų nekurti, darbininkai nieko nebūtų praradę, o gal tik būtų laimėję. Valdžia kūrė profsąjungas ne tam kad jos gintų darbininkų reikalus ir darytų jai nemalonumus, o tam, kad jos gintų valdžios reikalus. Bolševikų imperijoje profsąjungos nė karto nekovojo dėl darbininkų atlyginimo pakėlimo. Jos laiko pažabojusios darbininkus nuo stichinio pasipriešinimo valdžiai. Tai jų pagrindinė užduotis. Eidamos ranka rankon su valdžia, profsąjungos kol kas gana sėkmingai atlieka tą užduotį. Apgaulėmis, pažadais jos stengiasi sutramdyti streikus, o jeigu nepavyksta ir darbininkai išeina į gatves, tai bolševikų valdžia pasiunčia kariuomenę, kaip tai įvyko Chruščiovo laikais Novočerkaske.

Kokia profsąjungų vertė ir ar gali jos vadintis darbininkų gynėjomis, kai didelė dirbančiųjų dalis gauna po šimtą rublių ir mažiau per mėnesį, o profsąjungos nepajudina nei piršto, kad tokią padėtį pakeistų? Bolševikų imperijoje profsąjungoms plati veiklos dirva. Jos turėtų imtis visų kovos priemonių darbininkų gyvenimui pagerinti. Tačiau jų vadovai tik skėsčioja rankomis ir kartoja seniai išmoktą frazę: tiek valstybė nustatė.

Bolševikų propaganda iš visų kampų įtikinėja darbininkus, kad valdžia priklauso jiems ir ką ji daro tai viskas darbininkų gerovei. Darbininkai turi būti vergiškai nuolankūs ir paklusnūs.

Kuo užsiima profsąjungos? Pagrindinė, nerašyta jų užduotis — sudrausti darbininkus nuo protestų, streikų bei demonstracijų. Vakarų šalių darbininkams sunku suprasti, kodėl bolševikų imperijoje darbininkai nestreikuoja. Bolševikinė propaganda sugalvojo labai patogų paaiškinimą: darbininkai negali kovoti prieš savo valdžią, kuri sudaro jiems geriausias sąlygas. Iš tiesų, bolševikų propaganda, administracinės priemonės, saugumas net kariuomenė laiko darbininkus geležinėse žnyplėse. Turi būti suprantama, kad tokiomis sunkiomis sąlygomis streikai nedažni. Jei darbininkai sustreikuoja ir žinia pasklinda šalies viduje bei pasiekia užsienį, tai bolševikų propaganda ją neigia, tvirtina, jog tai prasimanymas ir šmeižtas. Oficialios profsąjungos užduotys, kurias jai skiria bolševikų valdžia, tai turistinių išvykų organizavimas, kelialapių į kurortus paskirstymas, nario mokesčio rinkimas ir smulkesnės socialinės priemonės.

Balys Gajauskas, Kučino konclageris, Permės srityje.

Pabaiga

Pasaulinė garsenybė sovietų disidentas mokslininkas Dr. A. Sacharov prieš penketą metų ištremtas iš Maskvos į Gorkij miestą, dabar perkeltas į kitą butą nežinomoj vietoj. Net ir ištrėmime A. ir jo žmona Sacharovai laikomi izoliuoti, kad neturėtų kontaktų su užsieniu ir su vietiniais gyventojais.

Adelaidės lietuvių radiofone

Šalia mūsų tautinės spaudos, prieš keletą metų ėmėme naudotis ir radiju, kaip viena labai efektingų komunikacijos priemonių. Šiuo metu beveik visos didesnės lietuvių kolonijos turi nuolatines vietos radijo programas.

Adelaidėje pirmoji lietuviška radijo programa buvo perduota 1977 m. kovo mėn., taigi daugiau negu prieš septynerius metus. Nuo pat pradžios programos kordinatorius buvo V. Baltutis, šioj sryty pralaužęs pirmuosius ledus, sukūręs trancliacijų formą ir sistemą ir šį jungą traukęs virš penkerių metų. Įsijungęs į kitą darbą, V. Baltutis šias pareigas perdavė L. Gerulaičiui.

Pradžioje radijo pusvalandinės programos būdavo duodamos kas antrą savaitę. Bet įkūrus valdinę etninę radijo stotį, lietuvių programoms buvo gauta valandą laiko. Iki šiol tokių radijo programų lietuviams yra paruošta apie 370. Tai labai įspūdingas skaičius, žinant, kad visas šis darbas atliekamas savanorių darbininkų, kurie už savo trūsą negauna jokio atlyginimo išskyrus nuolatinį rūpestį ir įsipareigojimą.

Apie Adelaidės lietuvių "radijofono" rūpesčius ir džiaugsmus teko pasikalbėti su laidų moderatorium ir vadovu L. Gerulaičiu ir jo nepakeičiama, nuolatine pagelbininke J. Vaboliene, kurių balsus per radiją girdime kiekvieną šeštadienio rytą. Ant šio dvejetuko pečių faktinai ir guli visa programų parengimo našta. Ar kas padės ar ne, programa turi būti paruošta ir laiku pristatyta į radijo stotį. Pasisiūlinančių į talką yra nedaug. O ir pasižadėjusieji, nevisuomet savo žodžio laikosi. Todėl, kad nepatekus į akligatvį, programos bandoma sustatyti toli į priekį, prisikalbinant talkininkų, iš anksto parenkant atitinkamą muziką, svarbiems įvykiams ar minėjimams surandant pasakaitininkus ir t.t. Ir visa tai turi būti neatlaidžiai, be išsusikinėjimų organizuojama kas savaitė, ir taip iš metų į metus. Šio darbo negalima nei atidėti, nei atsiprašyti, kad palauktų.

Per visus šiuos metus klausytojai įprato girdėti lietuviškas transliacijas, bet retai išgirstama klausytojų nuomonė, kaip jie šias programas vertina. Kas patinka, kas nepatinka ir kokių turėtų pasiūlymų, kad ateity radijo laidos būtų įvairesnės, o ir klausytojams būtų maloniau klausyti mėgiamos programos. Retkarčiais duodama klausytojų pageidaujamos muzikos. Bet ir čia susiduriama su sunkumais. Išeivijoje išleista ne tiek jau daug plokštelių, kurių muziką galėtume transliuoti per radiją. iš Lietuvos gauti naujų plokštelių dabar beveik nėra galimybės. Būtų gera, jei klausytojai, turį gerų lietuviškų plokštelių jas paskolintų radijo vadovams. Pasidarius įrašus į juosteles, plokštelės būtų tuojau grąžinamos. Tuo būdu studija praturtėtų naujais muzikos kūriniais, o be to suteiktumėm ir kitiem galimybę pasidžiaugti gera muzika, kuri šiaip be naudos gulėtų privačiose lentynuose. Ypatingai pageidaujamos plokštelės ar įrašai į juosteles lietuviškų operų. Tad ir šiame reikale klausytojų pagalba laukiama.

Programų paruošimas yra gana sudėtingas ir nelengvas darbas, kuris atliekamas nuo poilsio atitrauktomis valandomis. Jų lygis didžia dalimi priklausys nuo klausytojų ne vien materialinės paramos, bet ir jų įnašo sudarant pačias programas. Tik visų sutelktinėmis pastangomis programas galėsime paruošti tokias, kurių bus malonu kiekvienam pasiklausyti.

Adelaidės lietuvių radijo tiesioginiai priklauso ALB Adelaidės Apylinkės Valdybai, kuri priima aukas ir reikalui esant finansuoja "radijofono" veiklą. Studija yra įsikūrusi Lietuvių Namuose specialiai garso nepraleidžiamom sienom įruoštame kambaryje. Klausytojų suaukotomis lėšomis įsigyta gera aparatūra. Bet ja nuolat naudojantis, vyksta susidėvėjimas. Netolimoj ateity kai kuriuos įrengimus teks pakeisti naujais. Tikimasi, kad klausytojai ir ateityje savo aukomis dosniai savo radiją parems. Nuo 1983 m. liepos mėn. iki šiol aukų šiam tikslui yra gauta 1450 dol.

Radijo vadovai deda visas pastangas, kad programos būtų maloniai visų klausomos. Todėl rūpinamasi, kad į jas nepatektų nereikalingo pamokslavimo, vietinio "politikavimo", negatyvios kritikos ir viso to, kas įžeistų atskirus asmenis ir keltų visuomenėj nesantaiką. Programas stengiamasi paruošti pozityvaus pobūdžio, liečiančias tautiniai kultūrines apraiškas, papildant žiniomis iš lietuvių gyvenimo išeivijoje ir tėvynėje.

Taip pat galvojama ar nebūtų verta pasikeisti sudarytomis radijo programomis su kitomis kolonijomis. Tai sutaupytų darbą ir įneštų naujumo. Kai kurios adelaidiškių radijo programos buvo perduotos per Ameri-

kos Balsą. Tad gerai paruošta programa ne tik teikia pasitenkinimą, bet įgalina ją panaudoti ir ne vien vietiniams reikalams.

Nemaža rūpesčių kelia tinkamų programų parengimas jaunimui. Tokių keletą programų turėjome praeityje. Jų galėtų būti dažniau ir platesnių. Bet būrelis jaunimo, ruošiąs šias programas, nevisuomet suranda pakankamai medžiagos. Ir čia klausytojų pagalba būtų pravarti. Kodėl su savo idėjomis negalėtų ateiti į talką Jaunimo S-gai kitos jaunimo organizacijos, kaip skautai, ateitininkai ir sportininkai? Turėdami savo dispozicijoj radijo bangas, turėtumėm jas visapusiškai ir efektingai išnaudoti.

Baigiant šias mintis norėtųsi prisiminti ir lietuviškų radijo programų koordinatorių Leoną Gerulaitį, neseniai atšventusį savo amžiaus 60 metų sukaktį. Tai vyras pačiame kūrybingume. Tai atsekame iš jo paruoštų radijo programų, kurias su įdomumu klausome kas savaitę. Tikėkime, kad ir ateityje dar ilgai jo balsą girdėsime, kai šeštadienio rytą įsijungsim savo radijo priimtuvą FM 920 banga. Šia proga tegu bus leista sukaktuvininkui palinkėti ištvermės ir geros sveikatos.

B. Str.

Adomas Varnas ŠARMOTAS RYTMETIS.

SACHAROVO MĮSLĖ

Vakaruose pasklido žinia, kad Dr. A. Sacharov ir jo žmona jau 18 dienų paskelbę bado streiką reikalaudami, kad būtų išleisti emigruoti į Vakarus, ypač Sacharovo žmona, kuriai reikalingas skubus gydymas. Po to apie Sacharovus jokių žinių neturima. Nepatikrintais daviniais remiantis Sacharovai perkelti į kitą butą, aklinai izoliuoti. Sovietų oficialūs organai net apkaltino Amerikos vyriausybę, kad skleidžiamos nepagrįstos žinios ir tuo žeminama Sov. S-ga. Kai kurie Sacharovų artimieji teigia, kad Sacharovai gali būti net nužudyti.

Paruošė A. Zubras

LIETUVIŠKI ASMENVARDŽIAI

Tęsinys

Ir tos pavardės yra vyriškos giminės, kurios baigiasi moteriškos giminės galūnėmis bei yra adoptuotos pavardėmis iš moteriškos giminės daiktavardžių: Dulkė, Dilba, Kerpė, Pempė, Smetona, Rankelė, Varna, Balbata. Kai tik pavardė, tai lietuvio kalbinė sąmonė priima ją vyriškąja gimine: atėjo senasis Rankelė; susipažinau su jaunaisiais Pelėdomis. Tas pats yra ir su labai reta pavarde iš nekatrosios būdvardžio giminės: Balta, Dryža. Pvardžių kilmė labai įvairi.

SENŲJŲ VARDŲ PAVARDĖS

Didelė dalis lietuvių pavardžių yra tiesiog senieji prieškrikščioniški vardai ar kilusios iš jų. Tai įvyko todėl, kad su krikštu atėjo nauji vardai iš karto neišstūmė senųjų, o figuravo greta vienas kito. Galutinai įsitvirtinus pavardėms, sutinkame jų visą eilę iš senųjų vardų, ypač Žemaitijoje. Jų pavyzdžiai: Daunoras, Daukantas, Alminas, Ašmantas, Barvainis, Bytautas, Gedvilas, Daugvila, Gimbutas, Kantrimas, Kybartas, Survila, Sungaila, Mongirdas, Milvydas, Tiškus, Radvila, Vizgirda. Tos pat rūšies pavardės su kilminėmis bei tėvavardinėmis priesagomis: Almėnas, Butvilonis, Girdžiūnas, Daugvilaitis, Budriūnas.

KRIKŠČIONIŠKŲJŲ VARDŲ PAVARDĖS

Tos kilmės pavardžių labai daug - apie 70 procentų visų šiandien sutinkamų. Vien tik iš hebraiško Jono per įvairius kaimyninių tautų tarimo variantus priskaitoma Lietuvoje per 500 pavardžių. Jų pavyzdžiai: Anka, Ančys, Januškis, Ivinskis, Ivoškis, Junokas, Jonaitis, Jasaitis, Janulaitis, Jonikas, Janonis, Jasiūnas, Ivaškevičius. Iš hebraiško Mathias, sulietuvinto Motiejaus. Mato per 400 pavardžių: Mataitis, Motiejūnas, Macijauskas, Macaitis, Maceina, Mackus, Matulis, Mateika, Matulionis. Iš Adomo susikūrė Adomaitis, Adomėnas, Adomonis, Adamkevičius, Adomavičius. Iš hebraiško Danieliaus bus ir mūsų Donelaitis, Donėla. Baltrus iš Baltramiejaus; vardas vieno apaštalų. Šis iš aramajų kalbos Bar Talmai, lotynų adoptuotas Bartholomeus. Pavardės: Baltrūnas, Baltrušaitis, Baltrušis, Baltruška, Baltrukonis. Baltuška gali būti kilęs iš būdvardžio baltas, bet gal ir Baltruškos suprastinimas: r po t lengvai gyvojoj kalboj galėjo iškristi. Iš graikiško Gregoriaus yra lietuviškas Grigas, Grigonis, Grigolaitis, Grigoliūnas, Gricius. Graikiškas Georgios, sulietuvintas Jurgis yra davęs visą eilę pavardžių: Jurgutis, Jurgelaitis, Jurgėla, Jurkus, Jurkūnas, Jurevičius. Iš Andriaus (gr. andreios - vyriškas, drąsus) turime: Andreikų, Andriušį, Andrį, Andriejūną, Andrišiūną, Andriušką, Andžejauską, Andriekų, Endreiką, Indreiką, Indriulį. Iš Petro (graikų petros - uolos, akmuo) pavardės: Petrulis, Petraitis, Petrikas, Petkus, Petryla, Petrašius, Petrašiūnas, Pitrėnas, Pietaris. Aleksandras yra graikų kalbos dvikamienis vardas: alekso - saugoti, ginti; andros yra kilmininkas nuo aner - vyras. Aleksandras reikštų tat gynėjas. Iš to pavardės: Aleksa, Alekna, Aleksiejus, Aleška, Aliokša, Aluškis. Iš lotynų benedictus - palaimintasis turime Benediktą. Iš jo mūsuose yra 300 pavardžių: Bendikas, Beniušis, Banaitis ir t.t. Iš lotynų žodžio valens, kilmininko valentis - gyvuojantis turime vardus Valentinas, Valentas. Iš jų apie 200 pavardžių: Valančius, Valeišis, Vileišis, Valeika, Valiušis, Valiuška ir t.t. Martynas kildintinas iš romėnų karo dievo Mars, kilmininkas Martis. To vardo žinomesnės pavardės: Martinkus, Marcinkus, Martišius, Martėnas, Merčius, Morciūnas, Marcišauskas. Vardas Klementas, Klemas yra iš lotynų clementius - švelnus, malonus. To vardo dažnesnės pavardės: Klementas, Klemas, Klemka, Klimantas, Klimas, Klimka, Lementas.

Nukelta į psl. 6

NAUJA G.L.S.K. VYTIS VALDYBA

Balandžio 8 d. Geelonge Lietuvių Sporto Klubo Vyčio visuotiniame metiniame susirinkime išrinkta klubo valdyba. Susirinkimui pirmininkavo Juozas Gailius ir sekretoriavo Algis Karpavičius. Susirinkimas baigtas Lietuvos Himnu.

Valdyba pareigomis pasiskirstė: Stasys Šutas - pirmininkas, tel. 783859, Genovaitė Valaitienė - vicepirm., tel. 788973, Birutė Šutienė - parengimų vadovė, tel. 782127, Liudas Bungarda - iždininkas, tel. 783865, Kajetonas Starinskas sekretorius, tel. 216316.

Korespondencijas siųsti sekretoriui 35 Sharp St., Newtown, Vic. 3220.

Sovietai smerkia tikinčiuosius

Pagal Keston College, kuris renka specialias žinias /studijas apie religinę buitį komunistų kraštuose, pranešimą, sovietai pastaruoju laiku praplėtė kriminalinį įstatymą, nukreiptą prieš religiją praktikuojančius - tikinčiuosius.

To kriminalinio įstatymo nuostatai, kurie liečia "antisovietinę agitaciją ir propagandą", yra gasdinanti ir nepaprastai grasinanti jėga. Visokie bėgliai / disidentai dažnai nuteisiami pagal tuos nuostatus.

Anksčiau nuteisdavo dviems atvejais: pirmą kartą nusikaltę gali būti baudžiami laisvės atėmimu nuo 6 mėnesių iki 7 metų ir papildomu ištrėmimu (krašto viduje) nuo 2 iki 5 metų (ar be jo). Pakartotinai nusikaltus tam pačiam nuostatui gresia laisvės atėmimas nuo 3 iki 10 metų su papildomu ištrėmimu (krašto vidyje) nuo 2 iki 5 metų (ar be jo).

Pagal sovietų laikraštį "Vedomosti Verkhovnogo Soveta" dabartiniai nuostatai "antisovietinės agitacijos ir propagandos" yra praplėsti ir apima: "veiksmus ar bet kokią veiklą, kuri finansuojama pinigais ar daiktinėmis prekėmis užsienio organizacijų ar asmenų, reprezentuojančių tas organizacijas".

Teismo sprendimas už tą papildomą nusižengimą gali būti iki 10 metų laisvės atėmimo, su papildomu ištrėmimu (krašto viduje) penkeriems metams. Trumpai bet kokios rūšies užsienio materialinė parama gali būti užskaitoma kriminalinio nusižengimo apsunkinimu. Net ir eiliniai dalykai, kaip džinsai (jeans) ir tie draudžiami.

Šis naujas įstatymo praplėtimas įgalina režimą bausti krikščionis stipresnėm legalinėm priemonėm vien už gavimą pinigų ar prekių iš užsienio; taip pat už siuntimą informacijų užsieniui apie krikščionių gyvenimą Sovietų Sąjungoje.

Lig šiol sovietai nepajėgė užblokuoti savo krašto krikščionių nuo užsienio įtakos ir paramos.

Nauji suvaržymai primygtinai rodo sovietų nepajėgumą ir silpnumą sustabdyti krikščionių tikėjimo plitimą savam krašte.

"The Catholic Weekly", May 9, 1984

Liet. asmenvardžiai

Atkelta iš psl. 5

PRIEVARDINĖS PAVARDĖS

Pavardės, kilusios iš senųjų lietuviškų ir kitas kalbas atėjusių krikščionių adoptuotų vardų, yra tautos kultūros istorijos epochinės apraiškos. Kartu tai dviejų skirtingų šaltinių antroponimai - asmenvardžiai. Žymi dalis pavardžių į tuos du skyrius neįtelpa. Į trečią grupę skirsime pavardes, kilusias iš prievardžių, pravardžių ar panašiu keliu adoptuotus asmenvardžius, išvirtusius pavardėmis. Tai antroponimai nuo seno vartoti, bet ir šiandien naujai sukuriami. Prievardžiai bei pseudonimai buvo Vaižgantas, Krėvė, Volteras, Litvinovas, o šiandien jie daugelio žmonių sąmonėje figuruoja kaip pavardės. Tokiomis jos įrašytos ir istorinėse knygose bei enciklopedijose.

KILMINĖS pavardės tai kategorijai yra būdingiausios. Jos ypač plačiai pažįstamos tarp vokiečių, olandų, bet ir tarp romanų tautų: Paul von Hindenburg, Vincent Van Gogh, William Vanderbilt, Charles de Gaulle. Čia von, van, de reiškia iš, kilęs iš. Su laiku vokiečių "von", prancūzų "de" virto didiko kilmės atžymiu. Mūsuose kilminiai prievardžiai su priesagomis - iškis, - ėnas, - ietis, - uvis. Tos rūšies prievardžiai išvirtę pavardėmis: Puniškis, Simniškis, Kurklietis, Biržiška; kilminiai būdvardžiai, išlikę prievardžiais - kupiškėnas, linkuvis. Labai bendro pobūdžio prievardžiai ir iš jų pavardės: Miškinis, Kalnius, Kalnėnas, Duoba (drevė) Laukaitis, kita grupė pavardžių iš etninių prievardžių: Totorius, Švedas, Dzūkas, Žemaitis, Švabas, Kazokas. Jų padaugėja, kai įjungiame etninės kilmės pavardes su tėvavardinėmis priesagomis, patronimus: Žemaitaitis, Kuršaitis, Vokietaitis, Totoraitis, Kazokaitis, Lenkaitis, Mozoriūnas, Latvėnas, Gudaitis, Gudonis. Tos pat rūšies patronimai su iš slavų kalbos adoptuotomis priesagomis: Gudauskas, Gudavičius, Mazūrevičius, Kazakevičius, Lenkauskas.

VERSLINIŲ prievardžių pavardės: Bliūdžius, Puodžius, Puodžiūnas, Audėnas, Stikliorius, Balnius, Balnionis, Kubilius, Kubiliūnas, Račius, Rataitis, Kalvis, Kalvelis, Pyragius, Girnius.

Bus daugiau

Sugrįžki, jaunyste... Prisimenate? Photo by V. Račkauskas

BEDIEVIS

Atkelta iš 5 psl.

Numiršta mažas vaikas, kuris musės dar nenuskriaudė, ir jau viso sodžiaus moterys bijo iš pirkios išeiti, vos tik sutemo.

— Nebijau aš nieko, Tik nekenčiu mirtį minėti. Dar visi mes gyventi norime.

— Žinau gerai, kad visi nemėgsta kapinyno. Ir aš pats nemėgau jo, kaijaunas buvau. O dabar mėgstu ir čia pasėdėti, ir kapinyne; nueini ten, lyg viešnagėn.

Noreika iškrapštė pypkę ir užsikišo už juostos. Klierikas tylėjo ir lazdelės galu raižė kažką smėlyje.

— Kas žino, — atsakiau aš Noreikai, norėdamas paerzinti jį ir kliriką: — galgi senis tiesą kalba.

— Kokią tiesą? Herezijas, bet ne tiesą! — šiurkščiai atsikirto klierikas ir net subarė mane: — o tau gėda šį "mažutį" piktinti.

— Geras mažutis, — nusijuokiau aš. — Jonai, ar girdi? Kunigėlis sako, kad tu mažutis, ir tave mudu su Vainora piktinava.

Noreika linksmai nusijuokė. Sugriebęs pilną saują akmenų, jis pavarė juos pakalnėn.

— Kas jo, kunigėlio, paiso! Jis vistiek kaip vaikas, jau nebenuvokia, ką kalba. Tokiam gal jau ir nuodėmės nėra.

Toli vėl sugriaudė.

— Girdite, griaudžia. Traukimės namo, kol neužlijo, — pasiskubino Noreika. — Aš čia užtrukau ir, žiūrėk, dabar šieną sulydysiu. Ak, kad tave galas! — pakrapštė jisai pakaušį ir neatsisveikinęs bėgčiomis nulipo nuo kalnelio ir pranyko tarp medžių.

Senis pakėlė galvą ir tęsė dabar balsu savo mąstymus. Man atrodė, kad jisai pamiršo mus, kurie čia sėdim.

— Vai, nemėgau kapinyno. Neliksma buvo man ten, baugu ir koktu... Svetimas juk man jisai buvo. O dabar, — ir senis, dirstelėjęs į mane, balsiai kalbėjo toliau: — einu ten, lyg viešnagėn. O galgi ir viešnagėn tikrai: juk mano amžiaus žmonės bene visi ten nusikraustė.

— Argi tu negirdėjai, ką aš tau kalbėjau, kad vėlės negyvena kapinyne? Taip ir šventa Bažnyčia moko. Ar gal tu netiki tuo, ko ji moko?

— Tau gi, kunigėli, geriau žinoti, ko ji moko. Tu tam ir augštus mokslus eini.

— Taigi bažnyčia šventa, — karščiavosi klierikas: — moko, kad vienų žmonių vėlės danguje, kitų pragare — pagal tai, kaip jų žemėje buvo gyventa.

Senis pažiūrėjo į kunigėlį, supliauškino lūpom, lyg jisai ką valgė. Paskui išsiėmė iš užančio ragelį, išpylė ant nykščio nago tabokos ir suuostė visą. Nesiskubėdamas užkišo ragelį ir vėl įdėjo užantin.

— O aš kvailu protu mamanau kitaip negu tu, patsai Dievas kaltas, kam tokį man protą davė.

Vėl sugriaudė, dar smarkiau ir arčiau. Draugas norėjo dar kažką pasakyti, bet aš priėjau ir truktelėjau už rankovės.

— Griaudžia, girdi, drauge. Eisiva namo, kad neužlytų.

Bet jisai neiškentė, kad dar nepabartų senio Vainoro.

— Ne nūnai —ryt tau mirti reikės, o tu Dievą rūstini savo kalbomis. Melstaisi geriau.

— Na, na! — tempiau jį už rankos: — užteks tau, brol, kalbėti! Tu jo nepamokysi. Tavo visas protas iš knygų, o jo pažiūros savos, iš galvos, iš širdies...

— Dėde! — pašaukiau jį, nes maniau, kad jisai negirdėjo griaudžiant: — einam namo! Girdi — griaudžia.

— Nesiskubėkita, lis dar negreitai. Gal naktį kada...

Mudu nulipova nuo kalnelio, palikusiu ten senį vieną. Išėjusiu iš miško, pamatėva, kad šalimis slinko mažas debesėlis ir griaudė.

Audra pakilo, tik vėlaus vakaro sulaukus, ir siuto visą naktį.

LL

Praėjo daugiau kaip savaitė laiko. Mano draugas išvažiavo namo; aš jį nulydėjau į stotį ir ten viešnagėjau pas pažįstamus kelias dienas.

Kada aš pėsčias grįžau, žmonės jau pradėjo rugius pjauti.

Dar neparėjęs namo, sužinojau, kad Jonas Noreika sunkiai serga. Jis tą dieną, apie kurią aš esu pasakojęs, nubėgęs pievon, gerai iškaito ir nuvargo, šieną benešiodamas, kūgelius bestatydamas. Suplakęs paskutinę plakę, prigulė ant jos trupučį pailsėti ir užmigo. Saulė jį gerai įkaitino. Atsikėlęs pajuto, kad jam gelia šoną, ant kurio jis gulėjo. Tarėsi nugulėjęs. Bet naktį surėmė jį tokie diegliai, jog žmonės manė, kad gyvas nebeliksiąs, ir net kunigo važinėjo. Bet dabar jau pagerėjo, ir galima spėti, kad pasveiks.

Žmonės mano, kad jį monai užkerėję, kai jisai sėdėjo ant Šmėklų kalno.

— Pamatysi, kad ir tave dar kažkas pikta ištiks, jei lankysi tas vietas. Atmink mano žodį! — įspėjo mane Šimas Kūdris, kurį aš sutikau, eidamas šilu, ir kuris man visa tai papasakojo. — Argi galima klausyti senio, kuriam jau nesivaimėja? O vėl dievai žino. Kur tik jisai savo amžiuje nėra buvęs. Jis, sako, skersai ir išilgai išvaikščiojęs visą pasaulį. Gal senis kažką žino!

Ėjova namo ne keliu, bet daržais, nes tai buvo arčiau. Kaip tik teko eiti per Vainorų daržą. Senas Vainoras buvo sodely, pas bites. Pamatęs mudu, pakvietė mane užeiti sodelin. Kadangi didelio darbo vyrams dar nebuvo, užėjo drauge ir Kūdris.

Ten sėdėjo dar vienas vyriškis, Petras Karpis. Vainoras rengėsi leisti spiečių avilin.

— Suleisim bitukes naujan naman, ir aš tamistas šių metų medumi pavaišinsiu.

— Ar bus dar naudos iš to spiečiaus? Juk vėlu jau. Pievas nušienavo, rugius pjauna. Viskas giriose ir laukuose jau peržydėjo, — išreiškė savo nuomonę Kūdris, kuris taip pat turėjo bičių, keletą kelmų.

— Žinai, ką seni žmonės kalba? Per rugius spiečius lekia — vyk, o jei per rugieną — akmenimi pavaryk. Rugius dar tik pradeda pjauti, — atsakė jam Vainoras ir atidarė avilį.

Buvo tai storo medžio kamblys, gana papuvęs. Vienas galas, kuris žemiau buvo nuleistas, visai išpurpęs ir buvo užlipdytas moliu, maišytu su spaliais. Vidury tas galas buvo užkaltas lentele.

Bus daugiau

SKAITYTOJAMS

Atkelta iš psl. 2

šėjus ar skelbimų davėjus pavėluotų reikalų redaktorius neskalbia vien tik atsižvelgdamas į organizaciją ekonomiškai, bet ir suprasdamas, kad tokie pavėluoti pranešimai ar skelbimai palieka visai beprasmiški.

Todėl dar kartą kreipiuosi į visus veikėjus, turinčius ką pranšti ar paskelbti ką nors skubiai ir svarbaus, nelaukite paskutinės dienos ir pasiųskite bent savaite anksčiau ir ypač atsižvelkite, kaip funkcionuoja paštas, kuriuo tvirtai pasitikėti šiomis dienomis negalima. Suprantama, įvairūs praėjusių įvykių aprašymai, bendrinės korespondencijos, straipsniai - jie nesensta ir visada bus aktualūs bet kada paskelbus. Pabrėžiame: jeigu su laiku surišti skelbimai, korespondencijos ar panašios terminuotos publikacijos, jeigu jos nepaskelbtos šiame laikrašty, tai visų pirma priekaištaukite sau , bet ne redakcijai.

Jūsų Redaktorius

S.K. "Vyčio" susirinkimas Adelaidėje

Klubo metinis visuotinis susirinkimas įvyko gegužės 27 d. Lietuvių Namuose. Susirinkime dalyvavo apie 80 žmonių, iš kurių 56 balsavimo teisę turintieji klubo nariai. Susirinkimui pirmininkavo V. Marcinkevičius, sekretoriavo P. Šatkus.

Kadangi klubo krepšininkės turėjo skubėti į pirmenybių rungtynes, joms prašant, susirinkimo darbotvarkės punktai 7 ir 8, liečią klubo dalyvavimą šių metų Sporto Šventėje Canberroje buvo atkelti į darbotvarkės pradžią. Klubo pirm. J. Jonavičius padarė įvedamąjį pranešimą, paaiškindamas esamą padėtį ir painformuodamas, kad klubo valdyba savo posėdyje gegužės 2 d. nutarė siūlyti susirinkimui nemokėti mums uždėtos baudos dėl Vyčio klubo atstovų nedalyvavimo Hobarto suvažiavime. Keli po pirmininko kalbėję klubo nariai, pritarė valdybos siūlymui.

Prieš balsuojant į susirinkimą kreipėsi Adelaidės Bendruomenės pirmininkas Vytautas Straukas, siūlydamas balsavimą atidėti ir duoti Adelaidės Apylinkės Valdybai laiko tarpininkauti tarp Vyčio klubo ir ALFAS Valdybos, bandant šį reikalą išspręsti abiem pusėm priimtinu būdu. Vyčio Valdybai pritarus, susirinkimas vienbalsiai priėmė šį pasiūlymą.

Toliau susirinkimas vyko prisilaikant priimtos darbotvarkės.

Klubo pirmininkas savo metinės veiklos pranešime paminėjo klubo reprezentantų dalyvavimą Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse, kuris bvuo gan sėkmingas. Iš 44-rių Australijos lietuvių sportininkų laimėtų medalių, adelaidiškai parsivežė 17-ką, daugiau negu trečdalį.

1983 m. rugsėjo 18 d. klubas turėjo nepaprastą metinį susirinkimą, kuriame buvo priimti nauji klubo įstatai ir pravesta klubo narių registracija. Registracijos pasekmėje paaiškėjo, kad klubas turėjo 116 narių (tas skaičius dabar yra pakilęs iki 122). Neužsiregistravę iki 1983 m. spalio 31 d. buvo skaitomi neužinteresuotais priklausyti klubui ir buvo išbraukti iš narių sąrašo. Klubo Sporto Dienos metu pernai, buvo pagerbti klubo Garbės nariai, įteikiant jiems specialiai pagamintus ženkliukus. Metų pabaigoje klubas dalyvavo Sporto Šventėje Hobarte, kur mūsų berniukai ir mergaitės tapo krepšinio nugalėtojais, o vyrai ir moterys krepšininkės turėjo pasitenkinti trečia vieta.

Pirmininkas toliau dėkojo klubo rėmėjams ir mecenatams, o taip pat ir visai Adelaidės lietuvių bendruomenei, materialiniai ir moraliniai tvirtai remiančiai Vyčio klubą. Vien išvykai į Pas. Liet. Sporto Žaidynes, Adelaidės lietuviai klubui suaukojo 6000 dolerių.

Baigdamas savo pranešimą, susirinkimui vienbalsiai pritariant, klubo pirmininkas įteikė Garbės nario ženklą dviem klubo narėms, ponioms A. Vieraitienei ir B. Stalbienei, už ilgametes pastangas ir darbą telkiant klubui lėšas.

Toliau sekė iždininko P. Andrijaičio pranešimas iš kurio paaiškėjo, kad klubo finansai yra neblogoje padėtyje. Tikimasi, kad metinis, tradicinis klubo Vardinių Balius, birželio 23 d., tuos finansus dar daugiau sustriprins.

Po trumpų diskusijų dėl padarytų pranešimų susirinkimas vienbalsiai patvirtino klubo valdybos pereitų metų veiklą.

Klausimuose ir sumanymuose, buvęs ilgametis klubo pirmininkas J. Jaunutis pasiūlė, kad Sporto Šventės vietoje kasmet, vyktų tik kas du metai kartu su Lietuvių Dienomis. Jautėsi, kad dauguma susirinkimo dalyvių laikė šį pasiūlymą praktišku ir įgyvendintinu.

Kiti dalyvių pasisakymai lietė tik eilinius, vidinius klubo reikalus.

Susirinkimas baigtas sugiedant Tautos Himną.

Dalyvis

Dovanos giminėms Lietuvoje

Nauji pakeitimai ir pertvarkymai siuntiniams į Lietuvą siųsti: nuo rugpiūčio 1 d. siuntėjas jau negalės sumokėti muito. Sena tvarka, sumokant muitą čia, siuntinių užsakymus priimame iki liepos 16 dienos. Visi seniau skelbti mūsų siuntiniai galioja.

Siuntinys No. 2 - 1984.

3 m. šilkinio aksomo suknelei; 3 m. labai geros vilnonės medžiagos eilutei; 2 sv. vilnonių siūlų; 3 vilnonės gėlėtos skarelės; 1 didelė vilnonė plona gėlėta vakarinė skara; nepermatomo nailono medžiaga suknelei; 1 pora "Wrangler" rumbuoto aksomo jeans; 1 pora denim jeans.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu $ 450

Į šį siuntinį dar galima pridėti 7 svarus įvairių prekių.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis paltui, DeLux, sveria 6 sv.	$ 100
Jeans, rumbuoto aksomo, "Wrangles" arba "Levi"	42
Vyriškas arba moteriškas megstinis	50
Vilnonė arba šilkinė skarelė	12
Telscopic lietsargis	12
Vyriški arba moteriški pusbačiai	48
Puiki suknelei medžiaga	40
Šilkinio aksomo medžiaga suknelei, 3 m.	60
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m.	76
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	70
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	80
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	100

Šiuos maisto produktus galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos - $ 8, 1 sv. nescafes - $ 12, 2 sv. pupelių kavos - $ 14, 1 sv. šokolado - $ 7, 40 cigarečių - $ 5.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti $ 60 persiuntimui.

Siunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles.

BALTIC STORES & Co.

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY. KENT BR1 4HB, ENGLAND.

Tel. 01 460 2592

Pasaulio Lietuvių Sporto Šventė Australijoje?

PAS. LIET. SPORTO ŠVENTĖ AUSTRALIJOJE

"Pasaulio Lietuvio" sporto skyriaus redaktorius Vytautas Grybauskas, turėjo pasikalbėjimą su Amerikos ŠALFAS pirmininku ir buv. Pas. Liet. II-sios Sporto Šventės vyriausiu vadovu inž. Valdu Adamkum. Paliesdamas įvairius sportinius reikalus, jis pabrėžė:

"Pats svarbiausias mūsų uždavinys yra sporto sąjūdžio įpilietinimas Lietuvių Bendruomenėje ir jos sudėtyje. Nuo paskirų kraštų, iki apylinkių, ryšys turėtų būti artimesnis, ir jau pats laikas rasti bendravimo kelią. Sporto veiklai jaunimas turėtų būti buriamas, skatinamas ir remiamas. O tai savaime padėtų sujungti ir Bendruomenės eiles. Praėjusios žaidynės Čikagoje parodė, kad, nepaisant daugelio metų pastangų, nepaisant sporto vadovų prie Bendruomenės valdybos, šis reikalas dar toli gražu nėra tokioje padėtyje, kokios mes pageidautume. Vienas didžiulis žingsnis jau padarytas: prie naujos P.L.B. Valdybos sporto vadovas bus skiriamas sportinės ŠALFAS vadovybės. Šiuo nariu, vicepirmininko teisėmis, yra paskirtas žinomas sporto veikėjas čikagietis inž. Rimantas Dirvonis."

Paklaustas V. Adamkus, kur bus sekančios Pas. Liet. Sporto Žaidynės, nedvejodamas atsakė: "Tik Australijoje". Taip jis buvo ir man neoficialiai pasiūlęs, būnant Australijos sportininkų išvykos vadovu Čikagoje, kam aš tada ir vėliau spaudoje pritariau.

Komentuodamas į tuos pasiūlymus, Vyt. Grybauskas siūlo ŠALFAS tai patvirtinti ir nedelsiant, bendromis jėgomis, pradėti organizavimo darbą. Jis sako:

"Gerai žinome, kiek I-jų ir II-jų žaidynių pasisekimui padėjo gausus australiečių dalyvavimas ir puikus jų pasirodymas. III-jų pasisekimas taip pat priklausys nuo Amerikos ir Kanados sportininkų dalyvavimo. Jokia rinktinė neturėtų būti siunčiama. Pavieniai klubai, o ypač mūsų pirmenybių laimėtojai, turėtų būti ragi-nami, ar patys rasti pakankamai drąsos ir pradėti jau tokią išvyką organizuoti. Juos, savaime aišku, turėtų remti JAV ir Kanados Bendruomenės ir ŠALFAS S-ga, kuri būtų atsakinga už visos išvykos koordinavimą. Esame tikri, kad australiečiai, bent organizacijos atžvilgiu, pasirodys tvirtesni."

Šiuo reikalu, dar būdamas Čikagoje, kalbėjausi su Pas. Liet. B-nės Jaunimo S-gos ir Sporto vadovais, kurie, be išimčių pareiškė, kad sekanti pasaulinė lietuvių sporto šventė būtų rengiama Australijoje, kartu su Pas. Jaunimo Kongresu. Dabar jau aiškiai žinoma, kad Pas. Liet. Jaunimo Kongresas tikrai įvyks Australijoje. Kaip matosi iš spaudos, jaunimo atstovai savo darbą jau pradėjo, registruodami jaunuolius, tvirtai įsteigdami jaunimo skyrius ir pamažu ruošdamiesi 1988-jų metų Jaunimo Kongresui čia.

Grįžęs iš Amerikos, šiuos visus ten gautus pasiūlymus referavau buv. a.a. ALFAS pirmininkui Vladui Daudarui. Jis iškeltas Amerikos vadovų mintis ir pasiūlymus priėmė ir pasakė, kad šis klausimas turėtų būti įtrauktas į būsimų klubų atstovų suvažiavimą Canberroje. Iki šiol čia, dar niekas šio klausimo neiškėlė ir nebandė jo svarstyti. Aš manau kaip ir vadovavęs I-jai Amerikos lietuvių krepšininkų išvykai į Australiją inž. V. Adamkus, kad III-ji Pas. Liet. Sporto Šventė turėtų būti čia. Matęs pirmąsias dvi šventes Toronto ir Čikagos miestuose ir, manau, turėdamas nemažai sportinio patyrimo išvykose, siūlau:

1. Šį klausimą įtraukti į klubų atstovų suvažiavimo dienotvarkę Canberroje.

2. ALFAS Valdybai susirišti su Šalfas Amerikoje ir pradėti šį reikalą detaliau gvildenti.

3. Šiuo metu, nežinant, kur bus 1988 metų Australijos Lietuvių Dienos ir Sporto Šventė, artimai bendradarabiauti su Krašto V-ba ir Australijos Jaunimo S-ga, nes daugumas jaunuolių, atvykstančių į būsimą Jaunimo Kongresą, bus ir sportininkai, taip kad reiks tikrai kartu dirbti ir vienų su kitais paruošimus bendrai derinti, o gal, daugiau ar mažiau, kartu viską ir atšvęsti.

4. Kiek man buvo pareikšta, tai, atvažiavusios paskiros rinktinės norėtų draugiškas rungtynes sužaisti ir su kitų miestų lietuviais jų gyvenamuose miestuose, tuo pamatant ir daugiau Australijos. Šiuo reikalu, ALFAS vadovaujant, klubai turėtų labai artimai dirbti.

5. Kaip ir Amerikoje, taip ir čia, sporto reikalams atstovas prie Krašto V-bos, gal net vicepirmininko teisėmis, turėtų būti skiriamas ALFAS V-bos, o ne pačios Krašto V-bos pasirenkamas, kas tikrai padėtų geresniam vienas kitų supratimui ir bendradarbiavimui tarp bendruomenės ir sportininkų.

Linkėdamas našaus darbo, tikiu, kad jau pats laikas šiuo klausimu susirūpinti, jį pilnai išnagrinėti ir pradėti organizavimo darbą. Pasimokę iš buvusių I-sios ir II-sios Sporto Šventės klaidų, Australijos lietuviai sportininkai tikrai parodys, kad ir savuose namuose jie nėra prastesni, bet tikrai geresni.

Ant. Laukaitis

Laiškai Redakcijai

Gerbiamas p. Redaktoriau,

Mūsų Pastogės Nr. 18 (14.5.84) tilpo kun. Dr. Pr. Dauknio knygos "The Resistance of the Catholic Church in Lithuania Against Religious Persecution" apžvalga. Savo rašinio pabaigoje jo autorius S.B. siūlo, kad Australijos Lietuvių Fondas gal galėtų išleisti tos knygos papildomą laidą. Straipsnio autorių ir "M.P." skaitytojus norime painformuoti, kad kun. Dr. Pr. Dauknio knygos išleidimui A.L. Fondas jau yra paskyręs $ 1000 paramą.

Su pagarba

J. Meiliūnas
A.L. Fondo sekretorius

Laiškas MP Redaktoriui

Teta Serbenta,

Turėjau malonumo pasiklausyti Jūsų paruoštų jaunučiams per radio valandėles dviejų programų, kurios buvo ne tik įdomios pasakojimo stiliumi ir vaizdingumu, bet ir psichologiniu prie vaiko dvasios priėjimu. Sveikinu Jus kaip tetą Serbentą ir kaip radio valandėlės vadovę, įnešusią į mūsų gyvenimą kultūringumo ir giedrios nuotaikos.

S. Mauragienė

NELIKIME SKOLINGI MŪSŲ PASTOGEI

Informacija

LITUANISTINIAI KURSAI SYDNEJUJE PRAŠO KNYGŲ

Lituanistinių Kursų HSC mokiniams Sydnejuje bus reikalinga perskaityti kai kurias apysakas (short stories) iš įvairių knygų. Dauguma tų knygų buvo išleista prieš kelis, o kitos net prieš dvidešimt metų ir jų nebegalima nusipirkti.

Programos ir Egzaminų Komitetas (N.S.W. Švietimo Ministerijos žinioje) labai prašo visus tautiečius peržiūrėti savo knygų lentynas su lietuviškomis knygomis. Jei rasite pas save ką nors iš čia išvardintų knygų, prašau jas padovanoti Sydnejaus Lituanistiniams Kursams.

Ieškome šių knygų:

"Tremties Metai" Lietuvių Rašytojų Metraštis, 1947.

"Sauja Derliaus",

"Bėgiai" K. Almėnas, Nida, London 1965

"Šilko Tinklai" A. Baronas.

"Trisdešimt Istorijų Suaugusiems" A. Baronas,

"Šventadienis Už Miesto", M. Katiliškis, Terra, Chicago, 1963

"Angelai ir Nuodėmės" R. Spalis, Nida, London, 1963.

"Rinktinės Novelės" R. Spalis.

"Taikos Rytas" J. Gliauda.

Dovanotas knygas prašome palikti Sydnejaus Lietuvių Klube, raštinėje, užrašant "Sydnejaus Lituanistiniams Kursams" ir pridedant aukotojo vardą, pavardę ir telefoną. Norint šiuo reikalu susisiekti prašome skambinti: E. Jonaitienė telf. 869 1159 ar V. Kabailienė telf. 438 3931.

Su pagarba ir padėka iš anksto.

Sydnejaus Lituanistiniai Kursai

SYDNEY RAMOVĖNAMS

Pranešame, kad birželio 16 d. 12 val. (šeštadienį), Sydney, Martin Place, prie australų Nežinomo Kareivio paminklo, įvyksta minėjimas - demonstracija, ištremtųjų į Sibirą tragedijai paminėti.

Estų, latvių ir lietuvių Atsargos Karių organizacijų vardu, bus padedami vainikai prie paminklo.

Atsiminkime, kad čia yra atstovaujami ne tik ramovėnai, bet ir visi Sydney lietuviai. Prašome visus ramovėnus ir visuomenę kuo skaitlingiausiai šioje demonstracijoje dalyvauti. Ypač prašome ir laukiame ponių ir panelių, pasipuošusių tautiniais drabužiais.

Sydney "Ramovė" Valdyba

Melbourno Lietuvių Sporto Klubas VARPAS maloniai kviečia atsilankyti į mūsų

METINĮ BALIŲ

birželio 9 d., šeštadienį, 7.30 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Gros puiki muzika ir bus paruošta skani vakarienė. Bilietus užsisakyti pas A. Skimbirauską tel. 439 3043 arba R. Ragauską tel. 583 6574. Kaina $ 12 asmeniui.

MLSK Varpas Valdyba

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN, TEL. 798 1414

Birželio 9 d., šeštadienį,
Pramogų ir parengimų komiteto iniciatyva klubas rengia
BAVARIŠKĄ VAKARĄ...
Programoje vokiečių tautinių šokių grupė. Bavariška kalnietiška aplinka ir geras orkestras.
Kviečiame kuo skaitlingiau dalyvauti.
Savo dalyvavimu paskatinsite ir toliau dirbti savanoriškai susidariusį klubo PRAMOGŲ IR PARENGIMŲ KOMITETĄ.
Pradžia 7.30 val.
Įėjimas 5 doleriai asmeniui.

Primename klubo nariams, kad vėl atėjo laikas susimokėti klubo nario metinį mokestį 20 dolerių. Malonėkite savo pareigą atlikti.

Skaitėme apie Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Dabar pasiekė žinia, kad netrukus bus pradedamas statyti gimnazijos moksleiviams berniukų bendrabutis. Vak. Vokietijos federalinė ir Hesseno valstijos vyriausybės tam paskyrė tris su puse bilijono Vokietijos D markių. Tikimasi, prie statybos gyvai prisidės ir laisvojo pasaulio lietuviai savo aukomis.

VIETOJ GĖLIŲ

Mūsų gerb. Česlovui Liutikui mirus vietoj gėlių Mūsų Pastogei skiriame $ 10 nuo T. ir K. Klupšų ir $ 10 nuo G. Gasiūnienės. Nuoširdus ačiū.

Aukos

Mūsų Pastogei

"MŪSŲ PASTOGEI" AUKOJO

O. Baužienė	SA	$ 100
K. Makūnas	ACT	$ 5
G. Žemkalnis	VIC	$ 25
J. Mergl	QLD	$ 5
M. Slavėnienė	NSW	$ 5
V. Juod.	NSW	$ 5
V. Petrėnas	SA	$ 5
K. Burneikis	NSW	$ 5
G. Bakšienė	QLD	$ 30
S. Butkus aukos iš Newcastle pagerb. a.a.		
Alf. Šerną	NSW	$ 159
J. Kalpokas	VIC	$ 5
E. Saženis	VIC	$ 10
J. Bartkevičius	NSW	$ 5
J. Knulys	NSW	$ 5
J. Jurkūnas	NSW	$ 5
Antanas Kutka	NSW	$ 5
Br. Dambrauskas	NSW	$ 5
V. Patašius	NSW	$ 10
M. Gailiūnas	NSW	$ 10
B. Šumila	ACT	$ 10
V. Mikelaitis	TAS	$ 15
J. Gailius	VIC	$ 21
G. Van Hoof	VIC	$ 5
K.J. Pauliukėnai	NSW	$ 20
V. Karpavičius	NSW	$ 20
A.V. Saudargas	NSW	$ 10
J. Kušleika	NSW	$ 10
K. Burneikis	NSW	$ 20
Aukos surinktos per Syd. L. Kl. biblioteką mirus		
Č. Liutikui	NSW	$ 95
D.S. Skoruliai	NSW	$ 10
V.A. Kardelis	NSW	$ 10
M. Burneikienė	WA	$ 30
F. Borumas	ACT	$ 10
E. Šidlauskas	VIC	$ 5

Mieliams aukotojams tariama nuoširdų Ačiū.

"Mūsų Pastogės" Administracija

VISUR VISAIP

SOLIDARUMO MOKESTIS

Solidarumo mokestis, kurį mes dabar vadiname tautiniu bendruomeniniu mokesčiu, yra tik $ 2 metams. Taip nedidelis, o taip sunku jį išrinkti, taip mažai yra susimokėję šį mokestį. Kai jo paprašai, beveik niekas neatsisako sumokėti, bet kad tų prašančiųjų taip maža. Buvome nutarę prašyti, kad kiekvienas Tarybos narys pasiimtų tą darbą - rinkti solidarumo mokestį. Ne visi sutiko, o tie, kurie sutiko, ne ilgai tęsėjo, išskyrus vieną kitą kuris nepavargo. Renka ir bibliotekos vedėjas pas kurį galima kiekvieną sekmadienį susimokėti. Turime keletą ir tokių, kurie susimokėjo už dešimtis metų iš anksto, ir ramia sąžine gyvena tuo reikalu nesirūpindami. Ačiū jiems.

Sydnejaus Apylinkės Valdyba, norėdama daugiau surinkti nario mokesčio, nutarė kiekvienos tautinės šventės proga rinkti solidarumo mokestį.

Mieli tautiečiai, Jūs pamatysite atskirą solidarumo mokesčio stalelį prieikite prie jo ir susimokėkite savo nario mokestį. Taip bus ir Jums ir mums lengviau.

Sydnejaus Apylinkės Valdyba

TURITE ATLIEKAMŲ BALDŲ?

Vos tik įžengusi į savo įsigytus namus jauna lietuvių porelė kreipiasi į tautiečius dovanoti arba prieinama kaina parduoti vartotų ar atliekamų baldų, kad grįžę po darbų savo namuose atsisėstų ar prigultų. Galį šiuo atveju padėti su pasiūlymais skambinti Mūsų Pastogės redakcijai 709 8395. Sutartu laiku baldai bus atsiimti.

NAUJI "MŪSŲ PASTOGĖS" SKAITYTOJAI

A. Janavičius NSW
J. Šarkauskas NSW
V. Šimkus NSW
V. Straukas SA

MELBOURNO PENSININKAMS

Pranešame, kad mėnesinis pensininkų Sąjungos susirinkimas įvyks birželio 5 d. 12 val. Melb. Lietuvių Klube, bus renkamas metinis pensininkų mokestis, ta proga prašoma narių atsinešti lėkštę su užkandžiais, kava ir arbata bus gaunama vietoje. Susirinkimo metu bus iškeltos įdomios aktualijos, kaip pensininkams praleisti niūrias žiemos dienas... Susirinkimo metu klubo baras bus atidarytas. Kviečiame narius skaitlingai dalyvauti.

Melb. Pensininkų Sąjungos V-ba

Trėmimų minėjimai

SYDNEY

TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Birželio 17 d., sekmadienį, 4 val. N.S.W. Jungtinis Baltų Komitetas rengia trėmimų minėjimą - koncertą Latvių Namuose, 32 Parnell St. Strathfield.

Paskaitą skaitys p. Zhouand, buvęs Afganistano aukščiausio teismo teisėjas, kuriam pasisekė pasiekti laisvąjį pasaulį.

Koncertinėje dalyje pasirodys lietuvių, latvių ir estų meninės pajėgos, jų tarpe choras "Daina", vadovaujamas p. Br. Kiverio.

Minėjimo metu Latvių Namuose vyks p. Kruminš suorganizuota lietuvių, latvių ir estų dailininkų meno paroda. Jos atidarymas - 3 val., vieną valandą prieš koncerto pradžią.

Europos parlamentariniai rinkimai įvyks birželio 17 d. visoje Europoje. Jau dabar vyksta rinkiminė kampanija. Muenchene tokia kampanija įvyko neseniai. Čia dalyvavo Jungtinės Europos organizacijos pirm. Dr. Otto von Habsburg, didelis lietuvių draugas, vysk. Dr. A. Deksnys, diplomatas Dr. A. Gerutis iš Šveicarijos, Vasario 16 gimnazijos taut. šokių grupė ir kt..

Jungtinis Baltų Komitetas kviečia visus lietuvius skaitlingai dalyvauti šiuose parengimuose, prisimenant skaudžius birželio mėnesio įvykius, savo žuvusius ir ištremtus brolius ir seseris, ir tebesitęsiančią pavergtos tėvynės tragediją.

V. Patašius
NSW Jungtinio Baltų Komiteto vicepirmininkas

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Minėjimą ruošia Tautos Fondo Atstovybė šia tvarka:

Birželio 10 d., sekmadienį, 11.30 val. iškilmingos šv. Mišios už mūsų tautos aukas. Mišias laikys prel. P. Butkus, MBE, giedant "Dainos" chorui vad. Br. Kiveriui, St. Joachims bažnyčioje Lidcombe.

3 val. viešas minėjimas Lietuvių Klube. Įdomią paskaitą skaitys Vytautas Patašius, Jaunimo deklamacijos, savos kūrybos skaitys poetas Juozas Almis Jūragis, dainuos "Dainos" choras, vad. Br. Kiveriui ir Birutei Aleknaitei.

Nuoširdžiai kviečiame Sydnejaus ir apylinkių tautiečius gausiai dalyvauti pamaldose ir minėjime.

Tautos Fondo Atstovybė
Sydney — Australija

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W., 2200

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos adresas: 13 Percy St. Bankstown, N.S.W. 2200
Tel. 709 8395

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Administracijos adresas:
P.O. Box 550 Bankstown 2200
Administracijos tel. 709 4846
Prenumerata:

Australijoje mėtams	$ 20
Užsienyje paprastu paštu	$ 24
Oro paštu į N. Zelandiją	$ 35
Oro paštu kitur	$ 50

Printed by Rotor Ltd.